

MAYIS
2018
YIL: 2
SAYI: 4

KAFİLE

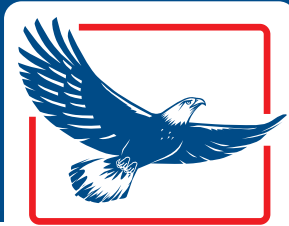
**KÜLTÜR, SANAT
EDİBİYAT FANZİNİ**

OSMAN ÇEVİKŞOY / ALPARSLAN DEMİRBİLEK / ALPAY ULUSOY / EBRAR ÖZTÜRK
KAAN GÜNAY / EDİP HAKKI ERDEM / İREM NUR SERİM / KAAN M. BAŞKESEN
SİDAR TOPÇUOĞLU / TUĞÇE KAPUSUZ / F. BİRGÜL SARAÇ / BÜŞRA SARIKAYA
BERNA DARICI / FEYZA ERDOĞAN / ZEYNEP GÜRBÜZ / HİLAL ATILHAN / BEYZA
N. ERDUGAN / ESRA KILIÇAY / ZEYNEP TEKİN / PELİN DEĞME / ZEYNEP ASLAN
GİZEM AYDIN

**OLANLA YETİNME
FAZLASINI
İSTE**

1 NUMARA YANI BAŞINIZDA

SINAVKURS | 9, 10, 11, 12.
SINIF | MEZUN

ABİDİNPAŞA 365 00 25 | AHİMESUT 504 23 24 | AKDERE 364 10 15 | AYDINLIKEVLER 347 05 06 | AYVALI 321 62 62 | ÇUKURAMBAR 286 68 82

ELVANKENT 260 09 10 | ERYAMAN 282 65 55 | ETLİK 321 26 25 | GÖLBAŞI 484 00 32 | HÜSEYİNGAZI 369 27 26 - 27

KEÇİÖREN (ŞELELE) 360 30 00 | KIZILAY 418 99 10-20 | ORAN 491 00 42 | PURSAKLAR 328 54 44 | SINCAN (AYAŞ CD.) 268 03 33 - 34

SINCAN (ANKARA CD.) 269 70 99 | ŞENTEPE 331 19 00 | YENİMAHALLE 343 35 36 | YILDIZ 442 54 81

www.sinav.com.tr

Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi

Ey Türk Gençliği!

Birinci vazifen, Türk istiklalini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevudiyetinin ve istikbalinin yegane temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek, dahili ve harici bedhahların olacaktır. Bir gün, İstiklal ve Cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkan ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkan ve şerait, çok nâmüsaid bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve Cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilâhil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şerâitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaşet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevililerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr ü zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerâit içinde dahi, vazifen; Türk İstiklâl ve Cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur!

Mustafa Kemal Atatürk

“BÜTÜN ÜMİDİM GENÇLİKTEDİR.”

KAFİLE

KAFİLE

Kültür Sanat ve Edebiyat Fanzini

Yıl: 2 Sayı: 4

Mayıs 2018

Yayın Yönetmeni

Zehra ÇINAR BOY

Tasarım

Talha B. YILMAZ

Hüsnü ŞAHİNSOY

Ahşen HIRLAĞ

Ebrar ÖZTÜRK

Editör

İrem N. Serim

Baskı

Ankara Ofset Matbaa

Sabahattin Zaim Sosyal Bilimler Lisesi

www.sabahattinzaimsbl.meb.k12.tr

filfanzin@gmail.com

 [fil_fanzin](https://www.instagram.com/fil_fanzin)

©Her hakkı saklıdır.

Fil'e hayatında fazlasıyla yer veren sayın okur,

Sayfaları arasında dolaştığınız bu fanzin, duvarlarımız arasında düşüncelerin ufalanıp yok olmaması ve zamana karşı toz olmaya meyleden kelimelerimizin saırılmaması için açtığımız bir savaşın ürünü.

Yayınlanmış eserlerin bizi siyahı bir puntunun donukluğuyla karşılaması, belki de onları daha fazla elle tutulur hale getirmeyi amaçlama çabasındandır. Yeryüzünün bütün renkleri, kışın beyazlığın ardında saklanıp tüm güzelliğini gizliyorsa; biz de bu fanzinde soğuk puntoların ardındaki soyut düşüncelerimizle tüm renkleri sizlere yansıtmayı arzulamaktayız.

Biz, ilhamıngelgit dalgalarına değil, düşüncenin karanlığı delen aydınlığına inanıyoruz. İnsanlığın arayışta olduğu yolculukta KAFİLE'miz sizleri sevgi adresinde buluşturacaktır. Düşüncelerimize değer katarak toz tutturmayan siz okuyucularımıza, Fil'li okumalar diliyoruz.

İrem N. Serim

KAFİLE

İÇİNDEKİLER

<i>Ben Böyle Başladım</i>	Yazar Osman ÇEVİKŞOY	4
<i>Şiir Yaradılışında</i>	Zeynep GÜRBÜZ	6
<i>İnsanlık Hali</i>	Ebrar ÖZTÜRK	8
<i>İsli Üzüm</i>	Edip H. ERDEM	9
<i>Ertürk</i>	Kaan M. BAŞKESEN	10
<i>Güneş Doğacak</i>	Feyza ERDOĞAN	11
<i>Yalancı Bir Adamın Öyküsü</i>	Kaan GÜNAY	12
<i>Zoraki Yaşam</i>	Berna DARICI	13
<i>Mehmet Akif</i>	Melih KALE	14
<i>İçimizdeki Şeytan</i>	Tuğçe KAPUSUZ	16
<i>Burnu Havada</i>	Hilal ATLIHAN	17
<i>Sessiz Çığlık</i>	Özge ÖZMEN	18
<i>Eşref</i>	Gürkan GÜRARI	20
<i>Bir Şehirde İnsan Silueti</i>	Nesibe KARABULUT	21
<i>O'na Yolculukta İmanım Kudüs</i>	Beyza N. ERDUGAN	22
<i>Balık Mı Olsam?</i>	İrem N. SERİM	24
<i>Ufka Yolculuk</i>	Pelin DEĞME/İrem N. SERİM	26
<i>An</i>	Sidar TOPÇUOĞLU	28
<i>Penthos'un Cömertliği</i>	F. Birgül SARAC	29
<i>Ölümsüzlük</i>	Zeynep ASLAN	30
<i>Pencere</i>	Büşra SARIKAYA	31
<i>Keşke Beni Olduğum Gibi Kabul Etseler</i>	G. AYDIN/E. KILIÇAY	32
<i>Bir Avcu Anı</i>	Zeynep TEKİN	34
<i>Karanlık</i>	Zeynep GÜRBÜZ	36

BEN BÖYLE BAŞLADIM | ÖYKÜ

YAZAR OSMAN ÇEVİKSOY

İkbal yengem anlattı. Bir büyük tas buğday gönderip Çerçi Şükrü'den bir çizgili defter bir kurşun kalem almış, vermişler elime. “Hadi git!” demişler, “Gitmem!” demişim. “Yedi yaşına girdin, kaydın yapıldı. Bütün yaşitların gidiyor, sen de gideceksin!”. Dudağımı büzmüşüm “Gitmem!” demişim. Biraz daha ısrar etmişler, ağlamışım. Okuldan mı öğretmenden mi korkuyormuşum anlayamamışlar.

İkinci haftanın başında dedem okula varıp durumu Hüseyin Öğretmen' e anlatmış:

- Defterini kalemini de aldık, gönderemedik! Ne yapalım?

Öğretmen gülümsemiş.

- Üzülme sen Ali Ağa! Evden dışarıya çıkmıyor mu bu çocuk?

- Çıkmaz olur mu, çıkıyor!

- O halde mesele yok. Ben hallederim!

Herkes merakla beklemeye başlamış, bana da artık kimse “Okula git!” falan dememiş. Okuldan kurtulamayanlara özellikle de komşumuz Abdullah' a acımıştım. İyi hatırlıyorum: Çeşme başındaydım.

Beton direkleri birbirine bağlayan demir korkuluklara dayanmış, küçük olukta buğday

yıkayan annemle İkbal yengemi seyrediyordum. Evden sırtlarında çuvallarla getirdikleri buğdayı; iyice temizlenmiş küçük oluğa dökmüşler, lüleden akan suyun buğdayın üstüne çıkmasını bekliyorlardı. Buğdaya karışan çöpün samanın suyun üstüne çıkmasını buğdayı karıştırarak sağlıyorlar, sonra annem onları elekle alıp oluktan atıyordu. Oluğun içindeki buğday durmadan karıştırılıyor, önünde elek bulunan delik açılarak boşaltılıyordu. Yıkama işlemi birkaç kez tekrarlanınca yabancı maddelerden arınan buğday, süzülerek alınıp çuvallara tekrar dolduruluyordu. Çuvalları annemle yengem sırtlarında evimize taşıyor, dam üstündeki kendir çullara döküp buğdayı seriyorlardı. Buğday güneşte iyice kurutulduktan sonra öğütülmek üzere değirmene götürülüyordu.

Komşulardan alınmış sekiz on eşekle Çayköy' deki değirmene buğday götürüp değirmenden un getirmek ne kadar da eğlenceli oluyordu. Babam, bizim eşeğe çok güçlü olduğu için hem fazla buğday yüklüyor hem de semerin ortasına bir minder koyup mindere beni oturtuyordu. Hem gidişte hem dönüşte komşuların eşeklerini önüne katıyor, bizimkini yularından tutup yedeğine alıyordu. Bizimki öyle azgınmış ki babam onu serbest bıraksa

diğerlerine saldırır, beni de üstünden atarmış.

Annem arada bir başımı kaldırıyor, soluna dönüp bana bakıyordu. “Dikkat et, düşme oğlum!” diyordu. Düşersen, ötekinden daha geniş, daha derin ve ağzına kadar suyla dolu büyük oluğa düşerdim. Kafam, kolum kırılmazdı ama boğulabilirdim. Bu yüzden annem sık sık dönüp kontrol ediyordu. Ben de dikkat ediyor, tuttuğum korkuluk demirini hiç bırakmıyordum. Annemin bana son bakışı oldukça uzun sürdü. “Dikkat et, düşme oğlum!” demesini bekledim, demedi. Başka bir söz de söylemedi. Onunla birlikte işi bırakmış İkbal yengem de bakıyordu. İkisi de başlarını kaldırmış, benden yana dönmüş öylece bakıyorlardı. Son anda bana değil, benim arkamda olup biten bir şeye baktıklarını anladım. Geri dönmeye fırsat bulamadan mengene gibi iki kolumu kavrayan dört el beni korkuluk demirinden kopardı. “Anne! Yenge!” diye bağırdım. İkisi de sanki duymamış gibi hiç kıpırdamadı, ses çıkarmayıp öylece bakıp durdular. İki kişi, koltuk altlarından tutarak ayaklarımı yerden kesti. Beni koşar adım taşımaya başladı. Çeşmeden uzaklaşırken bir kere daha “Anne! Yenge!” diye bağırdım. İkisinin de umurunda olmadı. İşlerine dönmüşlerdi. Beni götürüyorlar, onlar buğday yıkamaya devam ediyorlardı. Bu ne demekti? İkisine de kırıldım, küstüm.

Beni taşıyan, beyaz yakalı, siyah önlüklü iki büyük öğrenciydi. Okul bahçesine götürdüler, katlanabilir ahşap sandalyede oturarak teneffüse çıkardığı öğrencilerini gözlemleyen Hüseyin Öğretmen’in karşısına bıraktılar. Utanıp sıkılıyor, ateşler içinde yanıyordum. Ağlamıyordum ama ağlayacak gibiydim. O güne kadarki hayatımın kesinlikle en zor dakikalarını yaşıyordum. Okula bir haftadır gitmemiştim. Suçum büyüktü. Öğretmenin beni döveceğini sanıyordum.

“Ayhan!” diye seslendi öğretmen, yüzüne bakmamı bekledi. Adımı nereden biliyorsa... Adımı söylemesi biraz hoşuma gitti fakat buna sevinemedim. Yavaşça başımı kaldırıp yüzüne baktım. Esmerceydi. Kaşları gür ve kalkıktı. Ciddi görünüyordu. Öfkeli değildi. Okula giden çocukların

anlattıkları gibi korkunç değildi. Beni dövecek gibi hatta azarlayacak gibi bile durmuyordu.

- Ayhan niçin okula gelmiyorsun? diye sordu.

Korktuğum için diyemedim. Verilecek başka da cevabım yoktu. Yutkunarak yere baktım.

- Bundan sonra hiç aksatmadan geleceksin, dedi.

Benden ses çıkmayınca:

- Tamam mı, geleceksin! diye üsteledi.

- Tamam, geleceğim! dedim.

- Aferin sana!

Daha okula başlamadan “aferin” almak beni sevindirdi. Niçin dediğini bilmiyordum ama öğretmen bana “aferin” demişti. Akşam anneme, babama, dedeme söylemeliydim.

Öğle tatili bitmiş olmalıydı ki Hüseyin Öğretmen bizi dinleyen meraklı öğrencilere dönüp sağ eliyle “Zili çalın.” işareti yaptı. İşareti gören öğrenciler okul binasının giriş kapısına doğru koştu. Az sonra duyulan zil sesiyle bütün öğrenciler kapıya yöneldi. Öğretmen de kalktı, sandalyesini katlayıp lojman kapısının yanına dayadı, öğrencilerin girdiği kapıya doğru yürürken,

- Gel! dedi bana.

Söz vermiş olsam da benim gönlüm eve gitmekten yanaydı. İçimden geçenleri anlamış gibi,

- Derse giriyoruz! dedi.

Çaresiz önü sıra yürüdüm. Kapısı açık sınıfa peş peşe girdik. Yerinde oturan bütün öğrenciler ayağa kalktı. Öğretmen “Oturun!” deyinceye kadar da ayakta kaldılar. Beş sınıf, beş ayrı grup olarak oturuyorlardı. Beni, birinci sınıfların ön sırasına komşumuzun oğlu Abdullah’ın yanına oturttu. O gün, derslerde öğretmeni dinledim, yapılanları izledim. Öğretmen, büyüklerle ders işlerken hiç bilmediğim, duymadığım, evdekilerden de öğrenemeyeceğim şeyleri anlattı. Kitap okuttu, matematik yaptırdı, resim boyattı, teneffüslerde oyun oynattı. Öğrencilerle birlikte kendisi de oynadı. Kimseyi dövmedi. Sesini yükselttiği oldu fakat kimseyi azarlamadı. O gün okula alıştım. Eve dönünce önlük, yaka, defter, kalem, kitap istedim.

ŞİİR YARADILIŞINDA | RÖPORTAJ

ZEYNEP GÜRBÜZ

*“İnanmadığım yüzlerde hayale kapılıyorum
Boyadığım rüzgârlar elden ele savurur
Düştüğüm denizlerde yılanı sarılıyorum
Bir sonun başlangıcı sil başlar dibe vurur”*

mısralarıyla Halk şiiri geleneğinin nefesi olan, şiirde kuruluğu öteleyip anlam derinliğinde hisleri edebi bir zevkle yüzeye çıkararak günümüz şairlerinden Alparslan Demirbilek ile şairliği, editörlüğü ve edebiyatımızın önemli simalarını konuşmak üzere kendisiyle bir röportaj yapabilmek şansını yakalayabildik.

“Herhalde yokluğunu hissettiğimiz bir şeyleri tamamlamak, bir zorluğu gidermek ve nihayet bir doyum sağlamak için” şiir okuruz der İsmet Özel. Siz neden şiir yazıyor ve okuyorsunuz?

Şiir içinizde biriktirdiklerinizin dışavurumudur. Yani perdenin ötesini görmek gibi. Şöyle anlatayım: Bir gün kalenin surları dibinde bir kız çocuğu gördüm, önündeki tartıyla para kazanıyordu. Yaşı 4 ya da 5 olacak. “Kaça tartıyorsun?” dedim, “Üçte tartıyorum.” dedi. “Kaç çekerim?” dedim, “3 çekersin.” dedi. Yani çocuk saymayı bile bilmiyordu. Onun üzerine bir şiir yazdım: “Adı Bergen”. 4-5 yaşlarındaki bir kız çocuğunun orada para kazanmaya çalışması hayatın dibidir. Şiir bu yüzden duyarlılık gerektirir. İç sesim beni rahatsız ettiği için o an içimde kıyamet koptu ve o mısralar döküldü yüreğimden.

Bu içsel anlatımda kopamıyorum dediğiniz bir tema var mı?

Temadan ziyade şiiri 7’den 70’e herkesin anlaması ve şiirde kendinden bir şeyler bulması gerektiğine inanıyorum. “Hıra’sına çekilmiş sevdalar bilirim.” diyorum şiirimde.

Peki, Hıra’ sına çekilen kim? Peygamber Efendimiz. Ve onun sevdası ne? İslamiyet. Şiirde mutlaka tasavvuf ve derinlik olmalı ve herkes kendine ait bir mısra bulabilmeli şiirde. Berceste vardır ya hani, en güzel mısra, bence en güzel mısra kişinin yüreğine dokunan mısradır.

“İçimiz hep bir hoşça kal ülkesi” diyen Cahit Zarifoğlu’nu şiir dünyanızda anlamlı kılan şey nedir?

Bu, Cahit Zarifoğlu’nun en sevdiğim mısradır. Cahit Zarifoğlu, Cemal Süreya’ya yazdığı mektubunda

“Sizinle yaşayabilir miyim?” demiş.

Eğer Cahit Zarifoğlu yaşasaydı ben de ona teklif ederdim birlikte yaşamayı. Şiirlerinde öyle bir derinlik var ki mısralarını okuyup da geçemezsin, kullandığı imgelere bakman gerekiyor. En sevdiğim şiiri kendini, ismiyle özetlediği **ACZ**’dir. **YAŞAMAK** kitabı ise kendimi bulduğum bir eser. Cahit Zarifoğlu, yıllar sonra da adından söz ettirecek çünkü o iç sesini dinleyen bir şairdi.

Şiir yazmanın yanında çeşitli dergi ve kitapların editörlüğünü yapmış ve halen de yapmaktasınız. Editörlüğünü yaptığınız eserlerde sizin kaleminizin izini görmek mümkün mü?

KAFİLE

Bazı yazarlar ya da şairler, editörlük kısmında metne müdahale etmenize izin veriyor. Eğer kendisi, metne dokunulmasını istemiyorsa sadece ifadelerdeki düşüklüğü, yazım ve noktalamayı düzenliyorum. Ama müdahale etmeme izin verirse temaya bağlı kalarak içeriğinde değişiklik yapıyorum. Bu benim üslubumun esere sindiğini göstermez, öyle bir durum söz konusu olsa yazara ya da şaire saygısızlık olur.

Biliyorsunuz ki Fil Fanzin'i okul bünyesinde yayımlanmakta ve yazar kadrosu da lise öğrencilerinden oluşmaktadır. Bizler çoğu zaman, ders ve günlük yaşamın koşuşturmacası sırasında yazarlık serüvenimizi duraksatıyor, belki de ufkumuzun en açık olduğu yıllarda kendimizi köreltiyoruz. Peki, siz hem iş hayatınızı hem de edebi yönünüzü dengede ve diri tutmayı nasıl başarabiliyorsunuz? Bizlere bu hususta deneyimlerinizden yola çıkarak verebileceğiniz tavsiyeleriniz var mıdır?

Günlük 6 saatten fazla uyumuyorum çünkü çok uykunun zamanı çaldığını düşünüyorum. Üniversite yıllarından bu yana okumadan yattığımı hatırlamıyorum. **Az uyu, çok emek harca, bol bol oku.** Pat diye yazar olunmaz, yazar olmanın bir zamanı da olmaz. Şiir yazıyorsan kıvrak bir zekâya ve analiz yeteneğine sahip olmalısın. Sadece zekâya sahip olursan, edebiyatın bilimini icra edebilirsin; sadece duygular olursa da hissettiklerinle kalırsın. Bilgi ve duygularını birleştirip bir süzgeçten geçirdiğin zaman şiir yazabiliyorsun. Bir de gerçek bir şair ya da yazarım diyorsan kendi diline sahip çıkmalısın, yoksa diğer türlü popüler kültürün ürünü olursun.

Sizinle tanışacak olan okuyucularımıza üslubunuzu doğrudan yansıtacak bir şiirinizi okuyabilir misiniz?

İNDİRİN BENİ KUYUYA

*Yusuf'a anlatacak rüyalarım var
Makaranın sırtına bindirin zamanı
Çevirin çıkrığı indirin kuyuya
Taşın kalbine vebal yükleyen Rabbim
Yüküm hafif ben küçüğüm
Dışım duman, içim yangın yeri
Kendi içimde bölük pörçüğüm*

*Ne Züleyhâ'dan şikâyetçiyim
Ne de canımı yakan suretlerden
Nakkaşına da lafım yok
Ruhumu işgal eden dünya ödesin bedelini
Alnımın yazgısında
Mananın sırrına erecek vaktim yok
Sermayesiz benimle
Hüküm vermeye dermanım da.
Müsvedde karalamalarım
Ne Şirin'in kaderine ortak olurum
Ne de Ferhat affeder beni.
Bilmiyorum
Kaç fırça talebesi damlanın sırrına ışık tutar
Kaç kılıç darbesi bozar sadakatın kıymetini.
...
İndirin beni kuyuya
Anlatacaklarım var Yusuf'a
Bırakın Şems gitsin
Tapduk yansın için için
Dövünsün Ferhat
Kays düşsün çöllere
Aşksız kıyamet kimin için?*

Şiir yazmak gibi şiir okumak da bir sanattır. Özel bir yaratılış ister. Az önce okuduğunuz eseri yazan da duyguları dinleyiciye veren de siz oldunuz. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Şiir yazmak mı okumak mı dersiniz, yazmak derim. Okumak beni çok mutlu etmiyor. Çünkü vitrini istemiyorum ben. Vitrinde bir manken düşünün, güzelce giydirmişler. Oysa vitrindeki o mankenin kolu kırık, içinde acı çekiyorsa onu göstermenin bir âlemi yok. Aslında şiirlerimi başkalarının okuması daha çok hoşuma gidiyor. Ve ben sadece yazmak istiyorum.

Sunduğumuz röportaj davetini yoğun iş temposuna rağmen bizleri kırmayarak kabul ettiği için Alparslan Demirbilek'e teşekkür ediyor, başarılarının taçlanmasını diliyoruz.

İNSANLIK HALİ | ŞİİR

EBRAR ÖZTÜRK

-I-

İNSAN DERİSİ

Kâinat bir bulmaca,
Uğraşmadım hiç çözmeye.
Belki görebilseydim toprağın altını,
Denizin dibini veya göğün içini,
O zaman çözebilirdim.
Ama gördüklerim yalnızca;
Toprak, deniz, gök,
Bir de insan derisi.

-II-

KARANLIK

Bu ışıklar gözlerimi yordu.
Karanlık olsun istemişim.
Ama korktum sevdiğlerimi görememekten.
Harcadım gözlerimi onların uğruna.
Bu yüzdendir yorgun gözlerle bakarım onlara.

-III-

İKİ ŞİİR

Gecenin bir saatinde yenilen
Yemek sessizliğinden var gönlümde.
Ben; seni sevmeden önce,
Tüm şiirlerimi uzun uzun yazardım.
Bazen de iki şiiri bir ederdim.
Ki sen beni sevseydin;
İki şiiri, bir etmiş gibi sevinirdim.

İSLİ ÜZÜM | ÖYKÜ

EDİP HAKKI ERDEM

Gösterisine son verecek olan bulutlar, mürekkebin suda dağılması gibi yavaş yavaş kayboluyordu. Az sonra trajedi hâkim olacaktı gökyüzünde. Rüzgârın şiddeti buna delaletti ve önüne kattığı her şeyi savuruyordu. Asmalardan bir iki salkım üzüm yere düşünce kadınlar işlerini daha da hızlı yapmaya başlamıştı. Yağmurun yağması yevmiyelerini kesintiye uğrattırdı çünkü. Rüzgâr o yorgun bedenleri pes ettirememiş ama sepetin üzerindeki tülbendi yerden yere vurarak isî üzerinden kalkmamış üzümlerin olduğu asma dalına takabilmişti. Bedenine ruh üflenmiş tülbent, yeni tohumların filizlenmesini sağlayacaktı. Tohumlar filizleneceği yeri çok iyi biliyordu. Kadının kalbi verimli ve bereketliydi. Lakin bunlardan bihaber kadın, tülbendi almak için asmaya yaklaştığında esintiler şiddetini arttırmıştı.

Yeni kokuları, yeni renkleri ve sonunda o tohumu ciğerlerine çekmişti. Yavaş yavaş kanına nüfuz ettikçe anılar çıkmaya başladı tozlu sandıklardan. Asmanın kadına sunduğu bu güzel salkımların kokusu ona hiç de yabancı gelmiyordu. Kanına, oradan da kalbine giden tohumlar ilk filizlerini vermeye yavaş yavaş başlamıştı.

Aklını kurcalayan o koku da neydi? Düşünceleri, tıpkı üzümün kabuğundaki isî gibi bulanıktı. Asmanın gölgesinde, bunu bir süre irdelemek için durdu. Tarlada çalışan kadınlar fark etmişlerdi onu, acıyan gözlerle baktılar ve sepetlerini kaldırarak selam verdiler ona doğru. Karşılığı, içi üzüm dolu tülbendin yavaşça havaya kaldırılması olacaktı. Bulutlarla ruhunu dağıtan kadın, büyük yaprakların arasında fark edilmemek üzere saklanan körpe üzüm salkımlarını gördü ve her birini kopardı. Zihnindeki tasavvurlar durulmaya başlıyordu. Kalbine inen tohum filizlenmiş ve ilk yaprağını açmıştı. Bunu hissetmiş olacak ki sol elini, göğsüne bastırmış; hatırlamıştı o kokuyu sonunda. Oğlu da öyle kokuyordu. Kaç yıl geçmişti ki unutamıyordu.

Gökyüzü kadının gözlerindeki acıya katlanamamış, bir anda tüm incilerini boşaltmaya başlamıştı. Tülbendin getirdiği tohum, belki ölü oğlunun bedeninden bir parçaydı. Rahimden çıktığı an başka bir rahime giden oğlunun vücudunu göğsüne sadece bir kez bastırabilmişti. Memeleri süttten çatlayacaktı lakin bir kez bile emzirememişti onu, şimdi ise toprak ana besliyordu asmaları beslediği gibi. Hayretle açılan gözleriyle kadın, toprağa bakarak bir anda gülümsedi. Mutluydu çünkü oğlu annesini çağırıyordu. Bu ölümlünün isteyeceği tek şey bir an önce toprağa gitmekti. Suya atılan üzümlerin islerinin kaybolması gibi kadının ruhu da kaybolmuştu, yıllardır görmediği oğlunu özlemle kucaklıyordu glevetin 'dibinde.

ERTÜRK | ŞİİR

KAAN MERT BAŞKESEN

Sana Oğuz “Ertürk”, Çaka bahriye diyeli,
Asırlarca yüreğine kazıdın tek dileği:
“Yurduma tek düşman girmesin.”
Hiçbir ilde kesilmedi bu zafer nağmesi.

Bilirler, cesaretin tek adı “Ertürk”.
Havada, karada, denizde, çölde, bataкта...
Dünyayı sarıyor yiğitliğinin endamı,
Yüreğinde ne bir korku, ne de bir acı.

Fatih kuşatırken kırk er ile yıkılmaz surları,
Hülagü alırken kartallara yuva olan Alamut’u,
Hızır Barbaros titretti ya koca Akdeniz’i,
Dostuna huzur, düşmana ölüm yaşattın sen er!

Seni tanıyan herkes sana minnettar,
Yetiştin imdadına her daim nice canların,
Dağda ovada önce şehadettir niyetin,
Yirmi asırdır kıblen sana vermiştir can.

Bugün de sahradasın masumlar için,
Kesiyorken gül yüzünü kum fırtınaları.
Boyarken kanın sahrayı, baştanbaşa cennete.
Kevser gibi çağlıyor “elli üç gülün” yiğitliği.

Günler sana veriyor yalnız sıla hasreti,
Yılmanın senin kimliğinde nedir yeri?
Bayrak; senin ak alnından akar al al,
Hasretin, henüz son kitabın evinde dindi.

GÜNEŞ DOĞACAK | DENEME

FEYZA ERDOĞAN

Garıptı, her şey çok garıptı. Yıllarca etrafındakilere “Yalnızım.” demekten usanmamıştı. Anlamlandıramıyordum bu düşüncesini. Sonunda dayanamadım ve aklımlı kurcalayan o soru çıkıverdi ağzımdan: “Acaba o böyle hissedecek ne yaşamıştı?” O ise duraksadı ve ardından yutkunma sesi geldi: “Milyonlarca insan arasında kendimi yok oluyormuş gibi hissediyorum. Belki elimden biri tutar, yaşamaya degecek çok şeyin olduğunu söyler ve beni yeniden hayata bağlar diye çok bekledim. Beklerken de çok şey fark ettim. Ne elimden tutan oldu ne de hayata bağlanmak için bir sebep bulabildim. Anlıyor musun şimdi neden yalnızım?”

Verdiği cevap karşısında hayret ederek ona baktım çünkü inanmayan bir maskenin ardında, tüm kalbiyle inanacak bir sebep sunmamı istercesine bana bakıyordu. Çok geçmeden devam ettim: “Çünkü sen hayata karşı umutlusun. Elinden tutup seni yeşertecek biri olduğuna inanıyorsun. O kişi gelsin veya gelmesin. Sende umut oldukça güneş hep doğacak ve sen de meyveler vermeye başlayacaksın. Yeter ki umudunu kaybetme.”

Bu sefer daha inançlı gözlerle bakıyordu: “Biliyor musun sen beni uçurumun kıyısından çekip aldın. Eğer sana rastlamasaydım bir adım daha atacak ve kendimi denizin sonsuzluğunda bulacaktım. Ama sen bana arkamdan seslenip elini uzattın.”

Bunun üzerine odaya bir sessizlik çöktü, bu sessizlikte derin düşüncelere dalmıştı. Uzun bir nefes vererek perdeyi açtı. Dışarıdaki güzel manzaraya bakınca içinden bir ses ona sesleniyordu: “Çiçekler açabilmek için güneşe ihtiyaç duyar ve güneş asla bulutların arkasına saklanmaz. Laleye de menekşeye de o güzel

enerjisini harcar. Çiçek toprakta tek kalsa bile güneş onu terk etmediği için asla yalnız değildir.”

O bunları söylerken cama bir kelebek konmuş, onun cama konması bu soruyu beraberinde cevaplamıştı:

“Oysa tırtıl tam dünyanın sonunun geldiğini düşününce kelebeğe dönüşmemiş miydi?”

Fedakarlık öldürür nefsinin,

imlası olur kalbinin.

Bir düşün şimdi

denizi mavi gösteren

gökyüzüyse

seni beyaz kılan ne?

YALANCI BİR ADAMIN ÖYKÜSÜ | ÖYKÜ

KAAN GÜNAY

Demir yığınlarının birbirini çiğnediği o kazayı görmesi ve o korkunç sesi duymasıyla gözlerini açtı. Kahvesini içmeyi unutmuştu. Hayıflanarak masaya koydu fincanını. Masayı iki ay önce bir eskici dükkânından 40 liraya almış, öylece yerleştirmişti mutfağına. Evi; yalnız mutfak, oda ve banyodan oluşuyordu. Banyodaki fayansların üzerinde bulunan çiçeklerin renkleri bile seçilmiyordu. Odada ise kitaplık ve yataktan başka eşyası yoktu.

ayağa kalkmadı, kapıyı açtığını hayal etti. Belki de aydın dostları onu bulmuş ve bu münzevi hayatın anlamsız olduğuna ikna etmeye çalışacaklardı. Bir insanla diyalog kurma ihtimalinin heyecanı içinde kapıya doğru yöneldi, elini yavaşça kapının kulpuna koydu. Gözlerini dayayıp dışarıya bakabileceği bir deliği olmayan kapıya karşı homurdandı. Kalbi öyle hızlı çarpıyordu ki sanki birisi kaburgalarının arasında perküsyon çalıyordu. Beklenmedik bir hızla kapıyı açtı ve şok edici manzaraya maruz kaldı.

Yerde bir değil iki gazete duruyordu. Eğildi ve ikisini de eline aldığı anda olanların farkına vardı. Çünkü gazeteyi kapıdan almayı unutmuştu. Onları hiç okumadığı diğer gazetelerin arasına koydu her zaman yaptığı gibi ve soğumuş olan kahvesinin başına tekrar oturup onu içmeye devam etti. Çünkü kahveler soğukken de insanın uykusunu kaçırabilir.

Eski evinin kütüphanesinden okumadığı birkaç romanını buraya getirmiş fakat kitaplığına dizdikten sonra onlara elini sürmemişti. Ara sıra kitaplığın başına geçip bir sağdan bir soldan kitaplara bakıyordu sadece. Tüm merakını kaybettiğini vücudunun tüm uzuvlarıyla hissederken buna hiçbir tepki vermiyordu nedense. Başını sola çevirip kirli camdan dışarıya baktı. Giriş kattan şehrin bütünlüğünü anlamak daha kolaydı. Tam o esnada kapıdan gelen bir sesle irkildi. Yerinden kalkmadı, bu saatte gazete dağıtıcısından başkası olamazdı evine uğrayan. Beynine bir ok gibi saplanan o ihtimal tekrar beliriverdi. Yerinden doğruldu ama

*Her sözcük,
sessizlik ve hiçlik üzerinde
gereksiz bir lekedir.*

Samuel BECKETT

ZORAKİ YAŞAM | DENEME

BERNA DARICI

Akşam saatleri sayılmayacak fakat günün bitişini hissettirecek yorgunluğun tam ortasındaki zaman dilimindeyim. Vakitten ötürü diyebileceğim hava sert olsa da kış mevsimindeyim demek için beyaz örtünün yere serilişini seyredebilmeliyim. Memleketin baş tacı olsa da huzursuzluğun başkentini gördüğüm yerdeyim. Şu dile getirilebilir ki göğe bakamıyorum, güvercinleri göremiyorum, en işlek ana caddedeyim -marifet ya- ama insan göremiyorum. Babalar işinden çıkmamış, koşar adım kaçıyor. Hiçbir çocuk düşüp dizini kanatmamış bugün. Belki hiçbir ambulans sireni ağlamamış taşıdığı ağır yüküne. Hiçbir adam çiçek vermemiş bu caddede bir kadına. Kimsecikler kalmamış eli toprağa, yüreği iyiliğe temas eden.

Bir kaçış ve kargaşa hüküm sürmüş buralarda. Yaşamak -buna yaşamak denirse- zoraki, kuşların yüzünde bile. Ruhsuzluk demek eksik kalsa da bunu anlatmak söz konusu bile değil. Alışagelmışlikten başka bir şey yok. Anlatıp kızacak kimse de yok zaten herkes pek bir meşgul 5 inç ekranlı oyuncaklarıyla. Fakat hissettirmek isterdim; kışın soba üzerine bırakıldığı an portakal kabuğu kokusunun huzuru yakalamasını, kuşların bahara kavuşan sesi gibi. İnanın hissettirmek istemezdim; umutları esir alan üç tuğla üç beş kilo kireç kaplı duvarların, yüksek binaların hayal dünyamızda sunduğu hüsrani, sefaleti ve rezilliği.

Bu akış, bu dönüşüm; ağaçları topraksız, kuşları yuvasız, bizleri anısız bıraktı. Tekdüze yaşamayı kabul ettik, mutluluğu satın almak için çalışıp durduk, gözümüzü kör eden oluşumda sürüklenirken özümüzde olanı göremedik, işte sırf bu yüzden insan yığınları arasında koşar gibi yürüyorum. Ruhunu kendi elleriyle hapsetmiş özgür et yığınlarını izleyerek pes ediyorum.

MEHMET AKİF | TİYATRO

MELİH KALE

Tiyatro, sosyo-kültürel gelişmeleri sahnede anında aktarabilen bir sanat. Gösteriyle beraber izleyicinin duygu ve düşünce dünyasında topyekün bir tesir hissedilir. Bizler tiyatronun bu sihirli dokunuşuna inanıyoruz. Hele ki tarihimizi ve kültürümüzü bizlere akseden bir oyun olursa. İstiklal Marşı'nın hikâyesini izlemek ister misiniz desem Mehmet Akif'siz, cephesiz, askersiz bir oyun olmayacağını bilirsiniz. Ama Neyzen Tevfik ile olan dostluğuna ne diyeceksiniz? 12 Mart'ta Devlet Tiyatroları'nda "Mehmet Akif"i izlemek mümkündür. Biz operadan, dansa; ney dinletisinden, türkülere kadar tüm sanatların bu oyunda bütünleşmesini çok beğendik ve oyunun sonunda Mehmet Akif'i oynayan Alpay Ulusoy ile küçük bir röportaj yapabilme imkânı bulabildik. Alpay Ulusoy'a içtenliği için şükranlarımızı sunuyoruz.

Geçen sene Neşet Ertaş'la görmüştük sizi. Şimdi Mehmet Akif Ersoy olarak sahnede izledik. Daha önceki yıllarda Yaşar Kemal'in Teneke adlı oyununda... Her oyunda oyunculuğun tanımını adeta izleyiciye aksettiriyorsunuz. Bunu nasıl başarıyorsunuz?

(Gülüyor.) 20 yıldır profesyonel oyunculuk yapıyorum, aynı zamanda 16-17 yıldır da oyunculuk eğitimi veriyorum üniversitede. Farklı ve renkli olmak bizim işimiz, öğrencilerimize de bunu aşlamaya çalışıyoruz. Mümkün olduğunca dramaturgi ve masa başı çalışmalarında karakterlere yoğunlaşıyoruz ki iyi oyunculuklar çıksın. Bir de gözlem yapmak önemli.

Bir karakteri sahneye koyarken sanki onun hayatını tümüyle hatmetmiş gibi oynuyorsunuz. Mesela Mehmet Akif için nasıl bir hazırlık yaptınız?

Öyküyü oluşturuyoruz arkadaşlar, yani bir oyuncu role başlamadan önce rol kişininin

araştırmasını yapar. Mehmet Akif'i yıllardır biliyoruz okuyoruz ama onu sahneye koyabilmek için özgeçmiş çalışması yapmamak olmazdı.

Bu oyun da dâhil olmak üzere kesinlikle bu role âşık oldum dediğiniz karakter oldu mu?

İşin doğrusu hepsi benim için bir evlat gibi oluyor. Bu soruyu bana 3 ay önce sorsaydınız Neşet Ertaş derdim, şimdi Mehmet Akif derim. Bir de sahnede oynarken rolü sevmezsen, o rol çıkmaz.

Tiyatrocu olmaya ilk ne zaman karar verdiniz?

İlkokulda. İlkokul öğretmenim "Ne olmak istiyorsun?" diye sorduğunda "Ben oyuncu olmak istiyorum." demiştim. (Gülerek) Kardeşime de sordu o cumhurbaşkanı dedi ama daha olamadı.

Edebiyatımızda özellikle sahnelendiğinde o eserde ben de yer almalıyım dediğiniz bir oyun var mı?

Bilmiyorum ki bu güne kadar epeyce oyunda yer aldım: Midasın Kulakları, IV. Murat, Resimli Osmanlı Tarihi, Kербela, Teneke, Neşe Dert Aşk. Resimli Osmanlı Tarihi'ndeki Vakıf karakterinin benim için başka bir yeri olmuştur ödül aldığım için belki de.

Arkadaşlarımızın bazıları oyuncu olmak istiyor. Karar vermelerini ne pekiştirmelidir?

Kitap okuyorsanız; sanatın herhangi bir dalıyla ilgilenme ihtiyacı hissediyorsanız; operaya, baleye, tiyatroya gidip geliyorsanız alt yapıyı oluşturuyorsunuzdur ama bunların hiçbirini yapmayıp ben oyuncu olmak istiyorum demek çelişki barındırır. Arkadaşlar amaç televizyonda yer almak olmamalı, herkes televizyonda görünebilir. Ama işin er meydanı sahnedir. Yani burada olmak istiyorsanız bunun alt yapısı çok farklı, önce literatürü takip edeceksin.

KAFİLE

Sizin Asım'dan beklediğiniz nedir?

O bizim umudumuz, beklediğimiz nesil. Oyunda da söylüyoruz: Bu vatani böldürmeyecek, bu dini ezdirmeyecek, bu dili yıpratmayacak nesiller istiyoruz. Türkiye'yi ileriye götürecektir nesiller... Akif'in Asım'dan beklediği nesil buydu, bizim de beklediğimiz o.

İstiklal Marşı

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak; Basiğin yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı: Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak. Düşün altındaki binlerce kefansız vatani. O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak; Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı: O benimdir, o benim milletimindir ancak. Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatani.

Çatma, kurban olayım, şehreni ey nazlı hilâl! Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda? Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl? Şüheda fişkiracak toprağı sıksan, şüheda! Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl... Canı, cananı, bütün varımı alsın da Huda, Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl! Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım. Ruhumun senden, İlahî, şudur ancak emeli: Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım! Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli. Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım. Bu ezanlar ki şahadetleri dinin temeli- Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım. Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar, O zaman vecd ile bin secde eder-varsa-taşım, Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var. Her cerihamdan, ilâhî, boşanıp kanlı yaşım, Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar, Fişkirir ruh-ı mücerret gibi yerden naşım; "Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar? O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma, sakın. Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl! Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın. Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl. Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın... Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl: Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın. Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet; Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl

Mehmet Akif ERSOY

İÇİMİZDEKİ ŞEYTAN | DENEME

TUĞÇE KAPUSUZ

Benlik, sığınak.

Benlik, öz.

Benlik, can ve dost.

Baharda görülen ilk beyaz kelebek ve dilek çiçeği -dualarımın ortaya çıkan izi-. Oynadığım saklambacın hazzı ve çocukluğum. İlk bağlantım kokusuna annemin ya da ruhumu beslediğim ilk tebessümü. Okul sıralarına ilk oturuşum ve ilk aşkım. Hatıralarımda görebilirim kendimi -severken ya da gülümserken- en gerçek halimle. Yüzümü görebilirim, güldüğümde beliren gamzemi de, oysa yaşarken bir aynanın karşısında değilim ve kendimi ancak benliğimin duyumsayısıyla anılarımda bulabilirim.

Benim içimde bir başka ben var, derdimi

anlatmaya bile ihtiyaç duymadığım ya da “melankoli” şairinin anlatısıyla “İçimdeki Şeytan!”

En büyük düşmanım, benliğim.

Tam uyuyacakken başımda vızıldayan -uyutmayan- o karasinek. Anılar yığar göz kapaklarıma. Kendisi istemedikçe değişmez, sahneler. Ahh o sahneler ki en keskin kılıcı benliğimin!

Düşmandır içimde benlik, hem bana düşmandır hem insana. İnsandır da üstelik. Kendini tanır da ondan tükürür yüzüne ve insanlığına. İnsanı tanır benlik, şeytandan daha çok şer kusan insan.

Yazık! İçimden “Bir ben, bir başka ben, öteki, beriki ben.” der dururum. Atarım suçu, günahı, kini üzerine. Ne yaptıysam kötülük namına, suçlusu hep benliğim. Hatıraların arasından hüznü sunan benlik, o hüznü yaşatan benlik, beni şeytan yapan, benden “insanlık” ve “sevmek” kavramlarını çalan benlik.

Benlik, benliğim...

Yazık bana, çok yazık! Benden öte bir ben yok çünkü “Suçlu o!” diyebileceğim bir başkası yok. Suçlu bendim, ben yaptım. Benlik arayışım, ötekini arayışım boşuna. Sadece ben varım ve benliğim bana iyi gelmiyor.

Allah’tan ümit kesilmez ya, ben kendimden vazgeçeli ümitsiz kaldım.

BURNU HAVADA | BİYOGRAFİ

HİLAL ATLIHAN

1950'lerde sinemanın takdire şayan bir hızla, insan hayatının parçası olmaya başlamasıyla başarılı bir filmi yönetmek ve izleyicinin önüne sunmak oldukça meşakkatliydi. Bazı yapımların işlenmesi -sessiz filmler ve dramalar bir yana- diğerlerine göre daha zordu. Korku ve gerilim filmleri, günümüzde olduğu gibi geniş bir yelpazede değerlendirilmiyordu çünkü birçok yapımın çekimi o zamanın şartları ile imkânsızdı. İzleyici kendisini eğlendirecek ve günün stresinden kurtaracak yapımları görmeyi tercih ediyordu. Bütün bunlara rağmen elliler kült korku klasiklerinin en başarılı olduğu yıllardı ve beyazperdeye unutulmaz birçok eserle birlikte zamanının en iyi gerilim filmi yönetmenini de kazandırdı: Alfred Hitchcock.

Alfred Hitchcock, 13 Ağustos 1899'da Londra'da dünyaya gelmiş; her zaman soğuk ve mesafeli olması sebebi ile arkadaşları ona, "burnu havada" anlamına gelen "cocky" lakabını takmıştı. Çocukluğunda ebeveynleri tarafından birçok kez acımasızca cezalandırılmış, Norma Bates gibi tiplerini yaratmasında geçmiş epey etkili olmuştu.

1922'de ilk uzun metraj filmi No. 13'ü çekti fakat film fazla ses getirmedi. 1940'lara kadar yaptığı işler fazla dikkat çekmemiş lakin onu Hollywood'a taşımaya yetmişti. Tek düze ilerleyen sinema sektöründe onun gibi biri dahi sayılırdı. 1960'da gerilim filmi endüstrisini tamamen değiştirecek ilk hatırı sayılır psikolojik-gerilim filmi "Sapık" beyaz perdede oldukça ses getirdi.

Alfred Hitchcock, filmleri dışında sinema endüstrisine de birçok kavram kazandırdı. Kendisinin "mcguffin" olarak tanımladığı ve seyircinin dikkatini filme vermesini sağlayan bu kilit kavram, sinemasının ayırt edici niteliklerinden oldu. 50 yılı aşkın kariyerine birçok başarı ve eser sığdırsa da 5 kez aday olduğu en iyi yönetmen Oscar ödülleri hiç alamadı. 1979'da Amerikan Sinema Enstitüsü tarafından Yaşam Boyu Başarı Ödülü ile onurlandırıldı. 1980'de ise Kraliçe II. Elizabeth tarafından "Sir" ilan edildi. Hitchcocku böylesine değerli yapan iyi hasılat yapmış filmlerinden çok, beyaz perdede fazlasıyla cesur olmasıydı. Ölümünden 38 yıl geçmesine rağmen hatırlanmakta ve birçok genç yönetmene ilham vermektedir. Evet, filmlerimdeki korku unsurları son derece mantıksız. Ancak mantık dediğimiz şey nedir ki?

Bir makine, sıradan elli insanın yapabileceği işi yapar. Sıra dışı bir insanın yapabileceği işi ise hiçbir makine yapamaz.
(Elbert HUBBARD)

SESSİZ ÇIĞLIK | ŞİİR

ÖZGE ÖZMEN

İyiyim galiba, kendimi toparlamayı öğreniyorum.

Arada oluyor öyle, bir iki kuş civıltısına
kanıyorum.

Hafif bir çiçek kokusuna âşık oluyorum.

“Hiç değişmeyeceksin değil mi?” deyişin hala
kulağımda.

Kendime sorular soruyorum,

Cevapların doğruluğu acıtıyor.

Kanımda gerçekliğin gezmesi beni üşütüyor,

Hep kalın giyinmemin sebebi bu ya.

Yüzleşmeyi öğrenmiş olmam.

Tohum ekliyorum,

Onunla birlikte yeşeren umutlarımı görüyorum,

Gurur duyuyorum.

Minik elleri ile bana verdiği o narin papatyaya
bakıyorum.

Saf sevgiyi bir kez daha tanıyorum.

Dualar ediyorum, hep böyle temiz kalsın diye.

Sessizliği dinliyorum.

Korkmamayı öğrendim.

İçimdeki ezgiyi, bir yaprak bölüyor.

Süzülerek önüme düşüyor.

Bu bir veda mı?

Yine kendimi kandırıyorum,

Sessizliğime gömülüyorum.

Hepsinin geçeceđine eminim.

O yaprağın dalında,

Çiçeğin kokusunda,

Kuşun sesinde,

Umudumu buluyorum.

Evet, ben hiç deđişmeyeceđim;

O kuş, o yaprak bana veda edene kadar.

EŞREF | DENEME

GÜRKAN GÜRARI

Korkuyorum Hekim Bey nefretten, sevgiden ve insanoğlundan. Kendi kudreti için dünyayı yok ediyor o. Buraya ilk geldiği anı hatırlıyorum da saftı, devranı toz pembe görüyordu. Yaradan ona inayeti bahşetmişti. Yeni doğan ceylan gibi ürkekti bakışları onun. Âdem'den başladı ilk şerri ve ta ki kendini bitirinceye dek devam edecekti bu. Masumdu oysa. Ama Kabil, kardeşine merhamet etmeyip ilk kıyımı gerçekleştirmişti. Zaman geçti, ulus ulusa; insan yaradılışa düşman oldu. Koca cihanı parçalayıp durdu o ölümlü.

Yerkürede her zaman körü oynadı insanoğlu. Kimi siyah, kimi beyaz. İnsanlar bu vaziyete göre mi sıralanırdı? Hayır, bu kürede sadece iki tür fert olabilir: “Oflaz ile Kem”. Bu iki vakıanın hudutsuz cengi bitmek bilmeyecek. İşte bundan korkuyorum Hekim Bey. Eli çantalı haydutlar, eli silahlı haydutlardan daha fazla çalışıyor. Muhipler! Size sahici olan kederi söylüyorum.

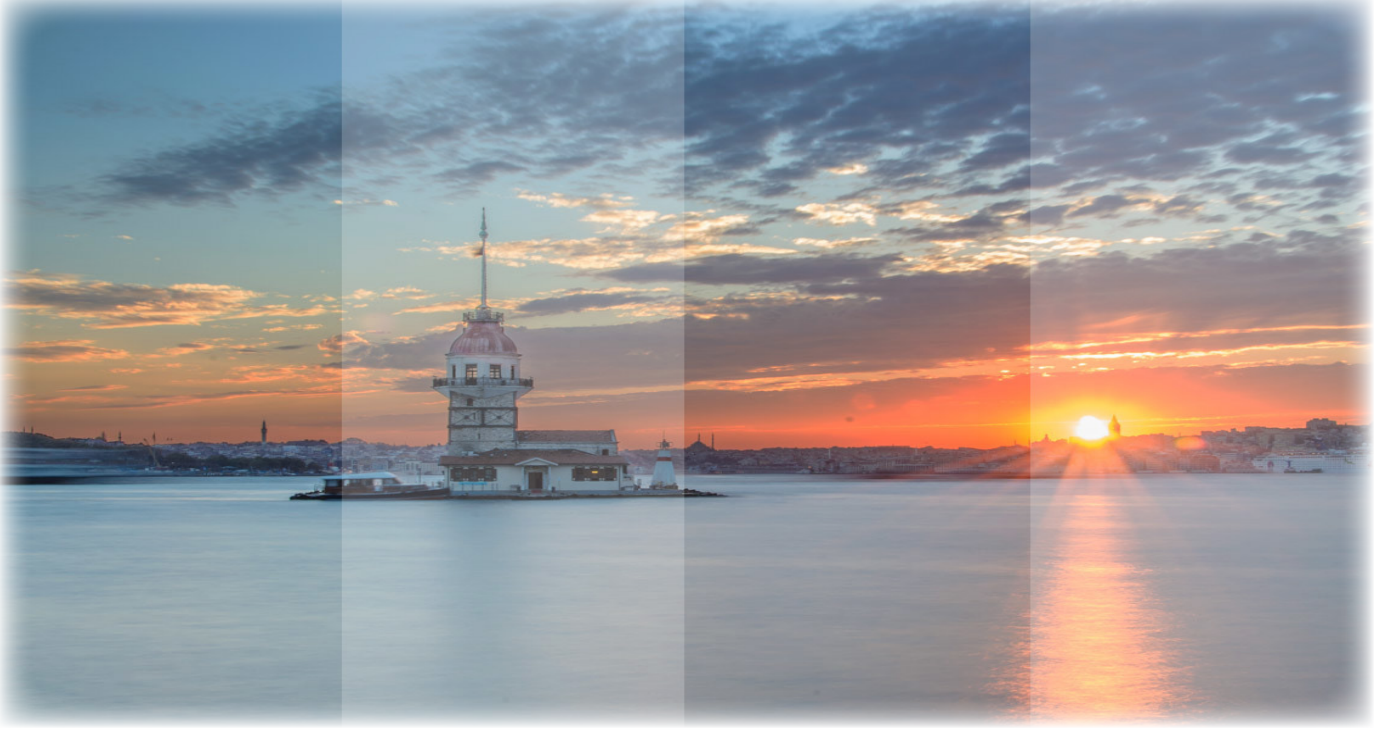
Bizim ateş soluyan, kolları bacakları demirden, inanılmaz verimli, yorulmak nedir bilmeyen makinelerimiz; kutsal görevlerini kendi kendine getirmektedir. Ensesi kalın herifler, makinaların insanoğlunun lideri olduğunu hâlâ anlayamıyor. Ne gerek var şu çeliklere değil mi? Çocuklar ve kadınlar saatlerce çalışmaktan harap oluyor. Simaların, kadınları ve çocukları yok etmesinden endişeleniyorum. Ah şu burjuva sınıfı, yeşil kâğıtların tanrısı oldunuz diye bizi viran ediyorsunuz. Kendinizi bilgili sanıyorsunuz öyle mi? Sokrates der ki, “Asıl bilgisizler bilgidir diye tanınmış olanlardır.”

Dostlar! Burası fenaların el günü, onlar burada cirit atıyor; bedenler ise sefalet çekiyor. Şunu unutmayın. Kafalarından boynuz fırlayanlar ekseri kazanır, lakin yüreği parlayanlar yüz yılda bir defada olsa onları hezimete uğratar. Hem de asırlarca konuşulacak şekilde!

BİR ŞEHİRDE İNSAN SİLÜETİ | DENEME

NESİBE KARABULUT

Olmak istediği yerde olamayınca insan, sevemediği yere ve insanlara katlanmak zorunda kalıyor. Sonra o kalabalığın içinde yalnızlığı ilmek ilmek işliyor ruhuna. Böyle düşünmek mantıklı gelmese de şu içinde bulunduğumuz hayat hangimizin hayaliydi? İsteklerimizi gerçekleştirmek için alakasız bin bir zorluk çekmiyor muyuz? Ama kimse sonunda mutlu olabileceğimiz sözünü bize veremiyor değil mi? O hâlde mutluluğu nerede aramak gerekiyor? Bir insanın nefesinde yahut bir vitrin mankeninde mi? Peki ya benim için mutluluğun tanımı ne?

Bulmak ümidi ile aradığım mutluluk nerede? Bir sevgili omzuymuşçasına kafamı yaslayabileceğim ağaçlarında, bir sevgilinin saçlarıymışçasına okşayabileceğim çimenlerinde, bir sevgilinin gözleriymişçesine dalıp gidebileceğim denizinde ve son olarak bir sevgiliymişçesine gündüzleri güneşiyle, geceleri yıldızlarıyla huzur veren o gökyüzünde. İstedğim her şey bundan ibaret, bir şehirde insan silüeti. Her şehirde bulabilir miyim bu istediğimi? Kafamı her kaldırdığımda “İşte bu,

huzur veren gökyüzü.” diyebilir miyim? Yoksa yıllarca gezmem mi gerekiyor, belki de on saniye sürecek mutluluk için.

Düşündüm bir defa bunu, derin bir deniz olarak gördüğüm yalnızlığımı, günlerce yüzsem de bir kulaç dahi ilerleyemediğim yalnızlığımı. Bu derinlik ve bu yalnızlık fazla sessiz değil mi? İstanbul’un kalabalık sokakları unutturur ancak yalnızlığımı. Anadan babadan helallik alıp gurbete uğurlanan gencin, simidini martılarla paylaşırkenki iç çekişleri unutturur yalnızlığımı. Çimenlerinde oturarak, sahilinde yalın ayak gezerek unutturum yalnızlığımı. “Sarılısam geçecek!” dedikleri tam olarak bu oluyor işte. Sarıldığında kolların arasında bir beden değil de koca bir şehir hissediyorsun. Gerçi tatmadım henüz bu koca şehri kollarımın arasına alma şerefini. Sanki sarmaya kalksam güzelliğinin tılsımı bozulacak, kokusu değişecek gibi. Şimdilik, ona sarılmadan eşsiz kokusunu ciğerlerime dolduramadan sessiz sedasız yaşıyorum.

O'NA YOLCULUKTA İMANIM KUDÜS | ŞİİR

BEYZA NUR ERDUGAN

-I-

Bir güvercin uçurdum, göz göz olmuş sinemden.

O yaratılan derk ettirecek bize gaybı Hak'tan.

Pür-i pak kanatları, şefkati neşeyle kucaklıyor.

Uçunca Rasulullah Zeynep'in başını okşuyor .

Şimdi açmakta güvercin kanadını kutsallığa.

Hürlüğün simgesi, uçuyor esareti kırmaya.

Ve başlıyor seyahati, üç hürmet-i mukaddesata

Başlıyor yolculuğu insanlığın maneviyatına.

Ey akçam barışın tezahürü, aş abd-ı nefsi.

Bil! O'nsuz olan sonsuzluk dahi tehi.

O'ndan gelen fakirlik bize varlık gibi.

Ulaş Kudü'se, fecr eyle bilinmeyen gizini.

Hissettin mi gurrenin Burak 'a gelişini?

Âlem-tâb oldu Sahra , tecelligah-ı Miraç ki,

Kendine hayran bırakır, onu gören herkesi.

Gel kon! Kudüs'te İslam'ın ilk kiblesi

Güvercinimi o ulvi giriş kapısında ,

Karşılıyor "İbrahim Halilullah " lafza.

Kutsi bir hoşgörü olur nişan-ı tuğra,

O kapı ki üç semainin lisanı olmakta.

-II-

Duyuyorsun Zeytin Dağı'nın fısıltısını.

Eşhedü, eşhedü, eşhedü dilimin fermanı.

Hakk'tan gelen hayr ü şerre şahidim,

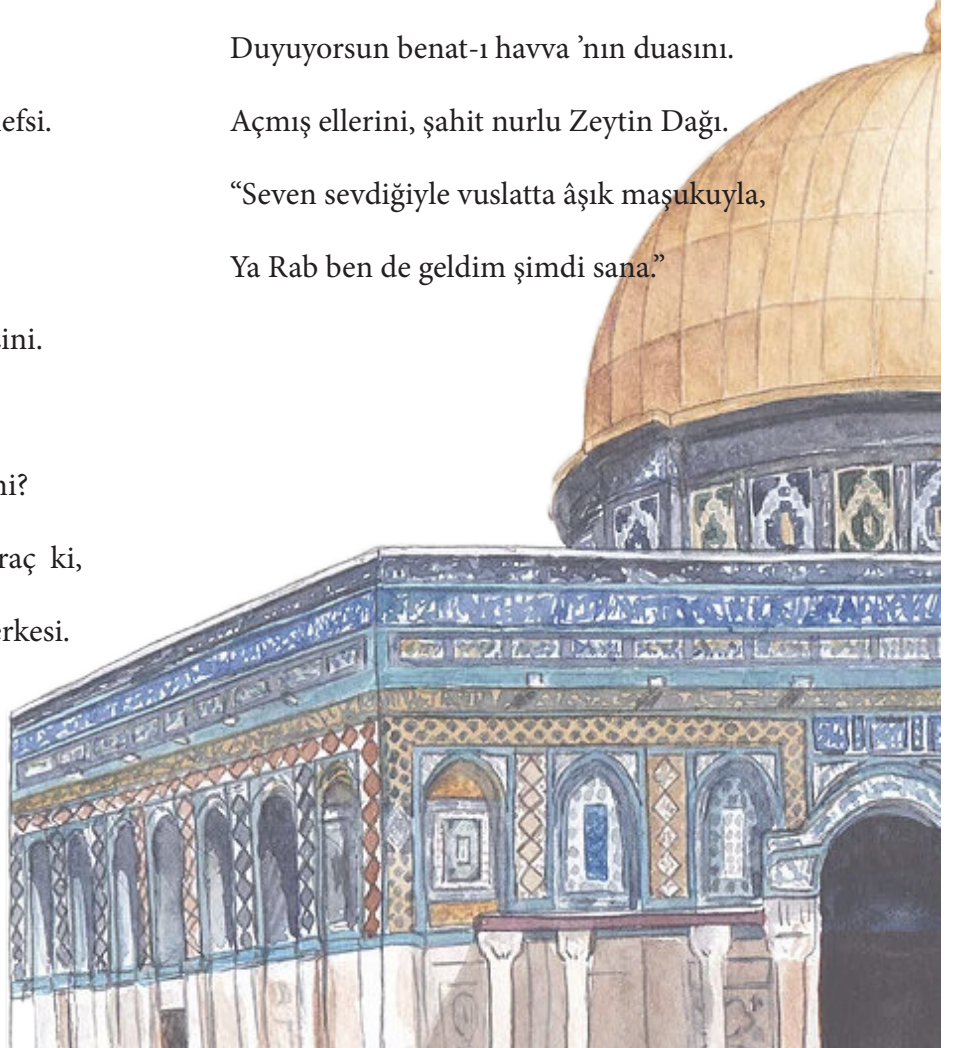
Beşerin savaşına sabırla şahidim.

Duyuyorsun benat-ı havva 'nın duasını.

Açmış ellerini, şahit nurlu Zeytin Dağı.

"Seven sevdiğiyle vuslatta âşık maşukuyla,

Ya Rab ben de geldim şimdi sana."

KAFİLE

O izbandut yıktığında ulu mabedi ,
“Bu şehir nasıl ayağa kalkar ya Rab?” dedi.
“Kün fe yekün!” der ve görünür hikmeti.
Olduran, bir asır uyutur o peygamberi.

Ey akçam şahit ol! Şimdi yaralı Zeytin Dağı.
Göçmen bir kuş gibi uçmakta Kudüs'üm,
Ayazı yemiş gül gibi solmakta Kudüs'üm,
Duyuyorum Üzeyir Aleyhi Selamın feryadını.

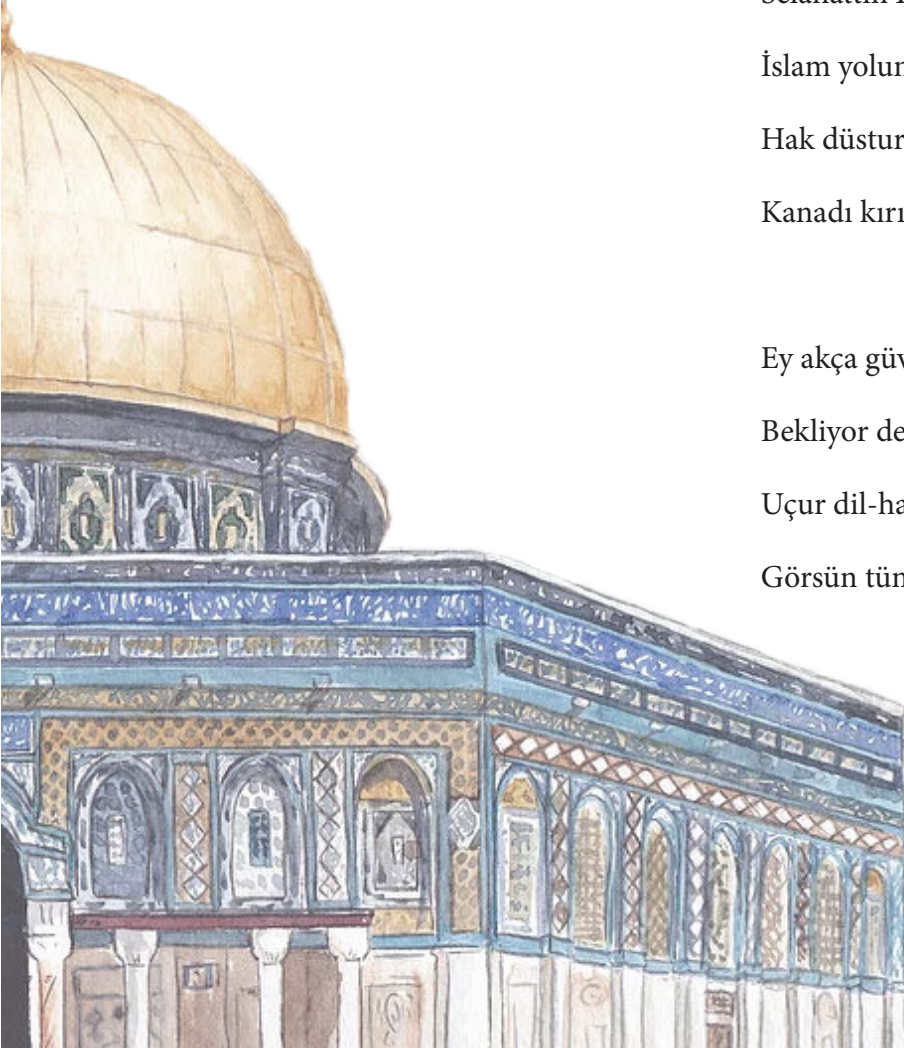
-III-

Gör! Bin bir fesat, işkence ve arbede,
Yokmuş hiç kurtarıcı, görünürde!
Çeşm-i giryanlar kan akıtır abideye.
Bu şanlı menba-ı nur haykırıyor nare.

Hasmın adamet kaplıyor kötü yüreğini,
Bin bir haset ve kibir bürüyor benliklerini.
Sanıyor gafiller yakıp yıkmakla bitecek işi.
Bitmez! Bu mucize-i kudretin neferleri.

Selahattin Eyyubi Kudüs'ün kutsi bir neferi,
İslam yolunda onun gibi olacağım cengâveri.
Hak düsturundayım Hâdimü'l-Harameyn gibi,
Kanadı kırığım! Cenab-ı Hâlık korusun mabedi.

Ey akça güvercinim! Bak, Kudüs bitap şimdi.
Bekliyor derman olacak Müslüman kardeşlerini.
Uçur dil-harap mabedin yaşadığı tüm kederleri,
Görsün tüm cihan Kudüs'ün ezeli ve ebedini.

BALIK MI OLSAM? | ANI

İREM NUR SERİM

Bardağın üzerinde -gitmekle kalmak arasında- kararsızca dolaşan buharı son dakikasına kadar seyrettim ve sonra sanırım, buhar gitmeyi seçti. İlk defa geldiğim ve müze havası verilmek istenmiş bu mekânda elimde çay ile keşfe çıkmıştım. Her yanı şiirlerle kaplı duvarlar ve önündeki raflarda şairlere ait nadide kitaplar ziyaretçileri büyülüyordu. Cam vitrinde yazarların özel eşyaları vardı, A...’a ait daktilonun tuşlarının melodisini iş başında duymak iterdim doğrusu ama yıllardır orada sessiz sedasız duruyor gibiydi. Daktilonun hemen dibinde bulunan gaz lambası ise, zifiri karanlıkta yazılmış nice satırları vurguladığını duyurmak istercesine yerini almıştı. Rehber, yazarların hayat hikâyelerinden örnekleri sürükleyiciliğini kaybetmeden verdiği için muazzam bir ortam oluşmuştu. Ama ben nedense kopmuşum bir noktada. Belki bir hikâyeden etkilenip hüzünlenmiştim.

Karton bardakla verdikleri çayın içine şeker atmaya tenezzül bile etmediğim günlerden biriydi. Olmayan bir tadı varsayışımı kolaylaştırmak için mi kendimi inandırmak veya kandırmak için mi bilmiyorum belki sadece buharlar inat eder de kalmaya karar verirse diyedir -ki bu hiç olmaz, nedeni her neyse veya gayet olağan bir şekilde nedensizce- karıştırdım çayı, içinde bir parça dem yüzüyordu. Küçük, küçücük bir parça batmamıştı, sorun da buydu galiba, sanki batmak istemiyordu. Gökyüzüne değmek isteyen bir balık gibi, göğün mavisini denize takas etmek isteyen bir balık gibi. Buhar kadar karasız; gökle deniz arasında balık olmaktan sıkıldım dercesine gök olma ümidi ya da bulut. O sonsuz maviliğin üzerinde asılıp kalsam günlerce. Oysa tek fark o maviliğin ulaşılmazlığında beliriveren ve dalgaları bile kavuran arzuydu. Yoksa engin bir mavilik arasak deniz aklımıza gelmez miydi? “Denizin rengi, göğün yansıması tüm hakikilik gökyüzündedir.” diyordu ve ansızın buhar olmak istiyordu sanki döngüye dâhil olmak için.

Elbet yine suya düşerdi ama yine göge çıkacağını bilecekti bu defa.

Sesler beni kendime getirdi, aşağı kata inmiştik bile. Rehber “Son olarak...” diye başlayan bir cümle kuruyordu sonuna gelmiştik demek, ne çabuk! Düşünceleri bir kenara itip dinleme vakti gelmişti anlaşılır. Bu sefer bir öykücüden bahsediyordu, hani “Cehennem nişanında beş sandaldık. Güzel bir ocak akşamı. Hava lodos. Denize kırmızı rengin türlü yayılmış. Çok kaynamış ıhlamur rengindeki yayvan, geniş, ölü dalgalar. Sandallar ağır ağır sallanıyor, oltalar bekliyor, insanlar susuyor...” diye başlayan bir hikâyesi vardı. Hikâyenin sonunda da sabırla bekleyen oltaların sabırsızlığında bir balık kancalardan birini seçip gönüllü yakalanır, doğru seçimi yaptığını sanır ama son nefesini verirken pişmanlıkla çırpınır, kendini sandalın tahtalarına vurur. Benim aklıma düşen balıkta şüphesiz göge kavuşmak için bir oltaya takılmaktan başka çağrı bulmazdı. Aklımda yanıtlanamayan “pişmanlık çeker miydin” sorusu. Belki çırpınmaya bile tenezzül etmez, kanlı gözlerinin kızılıyla göğün mavisini izlemeyi denerdi, bilemiyorum.

Bu küçük gezinti sona ermişti. Ben de son bir şiir okumak için yanımda duran duvardaki camın ardına özenle yerleştirilmiş büyük levhadaki son şiire döndüm:

“Denizin üstünde ala bulut

Yüzünde gümüş gemi

İçinde sarı balık

Dibinde mavi yosun

Kıyıda bir çıplak adam

Durmuş düşünür.”

O an parlak camın üzerindeki belli belirsiz yansımamı fark ettim ama karşımda bir balık duruyordu. Bardaktaki bir dem tanesi gibi ilkin yüzeyde kalmaya çalışan sonra derine batıp çayın kendisi olmaya karar veren. Balığın deniz olmak isteyişi kadar engin bir duygu hissetmiştim. Boğulmamanın sırrı, balık olmaktan geçmiyordu.

Şiir şöyle bitiyordu:

“Deniz olunmalı oğlum,

Bulutuyla, gemisiyle, balığıyla, yosunuyla.”

UFKA YOLCULUK | İNCELEME

İREM NUR SERİM&PELİN DEGME

DOĞU'NUN LİMANLARI - AMİN MAALOUF

Osmanlı padişahı Abdülaziz, iki bileğini keserek intihar etmiş ya da ölümüne intihar süsü verilmişti; kimse bu durumdan emin olamadı. Cansız bedenini ilk gören biricik kızı İffet'ti. Ansızın bir çığlık kopmuş, o çığlık İffet'in içinde durmadan yankılanmış ve onu delirtmişti. Kitabın ana karakteri İsyân, İffet'in torunuydu. Bu güzel eser, babasının hayalleriyle büyümüş İsyân'ın onun baskılarından kurtuluşunu, uzaklara kaçışını ve tüm dünyanın çalkalandığı o dönemlerde İsyân'ın gerçek bir kahramana dönüşünü anlatıyor.

Nazilerin Yahudilere yaptığı eziyetlere göz yumamayan İsyân, kendini Özgürlük adındaki direniş grubunda bulur ve kahraman gözüyle bakılan devrimciye dönüşür. İsyân bir süre galibiyetin, sonlanan savaşların ve sakinleyen dünyasının tadını çıkarır ancak mutlu günlerin onu beklediğini zannederken kısa süren bu huzurun ardında büyük bir mağlubiyetin onu beklediğini bilmez. Amin Maalouf, insanların dini ve ırkı ne olursa olsun birbiriyle dost olabileceğini ve tüm insanlık için savaş vermesi gerektiğini sürükleyici bir anlatımla okuyucuya sunuyor.

HESAP GÜNÜ-MUSTAFA KUTLU

"Hayatım, film şeridi gibi gözümün önünden akıp gitti." diye bir laf vardır ya. Hesap Günü, bu klişe lafı bize olağandışı bir şekilde anlatıyor. Bir cami avlusunda insanların konuşmasını duyuyoruz önce. Sonra o sohbetler, bizi ana karakter Arif Bedir'in yaşam yolculuğuna çıkarıyor. Eserin konusu, bir yaprak gibi savrulmuş Arif'in kendi hayatını anlatması, kendisiyle hesaplaşması, belki de geçmişi son bir yâd etmesiydi.

Arif, sadece sahneye çıkıyor ve bize hikâyesini anlatıyor sonra sahneden iniyor. Hepimizin bir gün yapacağı gibi. Bu hikâyeden payımıza düşen,

hayatımızı nasıl harcadığımızı sorgulamak ve de zamanın ne kadar değerli olduğunun bir kez daha farkına varmak. Bu sırada minarenin gölgesi, musalla taşına düşüyor ve tüm hikâyeye derin bir sessizliğe boğuluyor. Bir anda, anlatıcının eksikliğini hissediyorsunuz ama korkmayın o gitmeden önce son noktayı koymuştu; ahali dağılmış, biz de toparlanmıştık zaten. "Vakit dar, geç oldu, kalkalım artık." diyecektik tam, o önden gitti.

HUZURSUZLUK-ZÜLFÜ LİVANELİ

"Belki de bir hikâyeye vurulmuştum ben; evet, evet bir hikâyeye, bir tarihe vurulmuştum; hiç insan bir hikâyeye vurulur mu?"

Oluşmuş demek ki."

Huzursuzluk, bir insanlık romanı.

Biraz trajik ama adı gibi insanlığımıza huzursuzluk hissettirecek kadar vicdani bir hikâyeye en önemlisi de.

Olaylardan uzak olan gazeteci

İbrahim, çocukluk arkadaşının ölüm

haberini alır ve kendini, zamanında kültürüyle beraber terk ettiği Mardin'in mistik atmosferinin ortasında bulur.

Livaneli Mardin'i gözlerimizin önüne seriyor, o tarihi yapıtların ve kültürlerin arasında biz de İbrahim'le beraber kayboluyoruz. Mesleğinden olsa gerek Hüseyin'in hikâyesinin peşine düşer. Ezidi Kızı Meleknaz'ın hikâyesine rastlar. Bu hikâyeye hem Hüseyin'in hem Meleknaz'ın hem de zulme uğrayan ve ötekileşen tüm insanların hikâyesi oluveriyor.

KAFİLE

İŞİD'in vahşetleri arasında yavaş yavaş tükenen bir kültürün haykırılarına kulak veriyoruz ve en acısı da bu zulümlerden kurtuluşun bile tam anlamıyla bir kurtuluş olmadığını görüyoruz. Çünkü bu sefer istenmeyen oluveriyor gözlerimizde o insanlar. Müslüman bir ailenin, Ezidi olan Meleknaz'a bakışı, onu istemeyişi, ona saygı duymayışi; bir yabancıнын gözünde Hüseyin'in de din sebebiyle hor görülmesi aynı şey değil miydi? "Ben de insandım." diyor Hüseyin son nefesini verirken, tüm insanlığın cinayetine kurban giderken. Huzur, alıp başını

gidiyor ansızın; sessizliğe gömülüyoruz tamamiyle ve geriye kuvvetli bir vicdan sancısı doğuruyor bencilliklerimiz.

ÖLÜ ZAMAN GEZGİNLERİ- HASAN ALİ TOPTAŞ

"Kar hala yağıyordu. Kar durup dinlenmeden yağıyordu, boynumuza kulağımıza dolarak hatta kirpiklerimizi birbirine düğümlyerek yağıyordu; neden yağdığını düşünmemize fırsat tanımadan yağıyordu; adımlarımızı körelterek yağıyordu; ağırlığını taşıdığımız umutların üstüne yığarak yağıyordu; bıkmadan usanmadan yağıyordu."

Öyle bir tasvir ki kar zihin tualinde resmediliyor ve çizdiği resme bayılıyorsunuz. Türk hikâyeciliği denilince aklıma ilk gelen, Sait Faik Abasıyanık olmuştur nedense hep. Ondan başkası daha iyi yazamazdı bana göre. Ama bu düşüncem Ölü Zaman Gezginleri'ni okuyunca değişti ve bu eserin bendeki yeri apayrı oldu, bunu rahatlıkla söyleyebilirim. Eseri okuduktan sonra hayalle gerçekliğin, var olanla kurgunun ne olduğuna dair kendinizi sorgulayacağınız ve de betimlemelerin

tadına varacağınız bir kitap. Ölü Zaman Gezginleri ve Yoklar Fısıltısı adlı iki bölümden ve toplam 16 öyküden oluşan bu eserdeki tüm öyküleri beğenmekle birlikte özellikle Ölü Zaman Gezginleri'ndeki öyküleri daha çok beğendiğimi söyleyebilirim. Balkon, Şarap Lekesi, Gökyüzü Gri, Ölü Zaman Gezginleri ve Şükrü Erbaş için yazılan Herkes Gibi Safa Bey adlı öyküler favorilerim oldu.

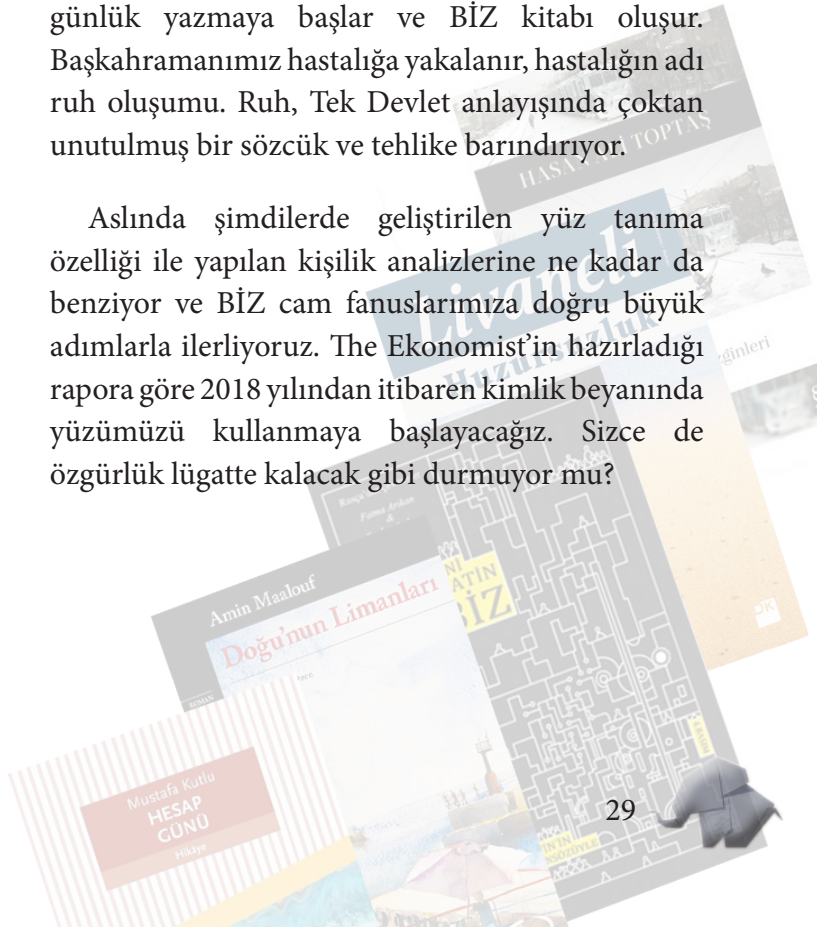
BİZ-YEVGENİY İ. ZAMYATİN

"Ben yürümenin, marş adımı atmanın ötesine geçip uçabilenler için yazdım."

1924'de yazılmış bu kitap güncelliğini yitirmeden nasıl da bu günün vehametini anlatmış, kitabı okuyunca şaşırıyorsunuz. Kendini dış dünyadan tamamen soyutlamış bir toplum düşünelim. Bu topluluğun evleri, sokakları, yolları ve aklınıza gelebilecek bütün kullanım alanları camdan oluşuyor. Yatma, kalkma, çalışma ve daha bütün özel saatler, Tek Devlet tarafından belirlenmiş, bireyin anlamsız olduğu bir topluluk.

Bu toplumun matematikçisi D-530 bir uzay gemisi için mimarlık yapmaya başlar. Geminin amacı uzayda yaşayan diğer canlılara ulaşmak. Devlet uzay gemisine konmak üzere şiirler ve yazılar yazılmasını ister. D-530 da bu doğrultuda günlük yazmaya başlar ve BİZ kitabı oluşur. Başkahramanımız hastalığa yakalanır, hastalığın adı ruh oluşumu. Ruh, Tek Devlet anlayışında çoktan unutulmuş bir sözcük ve tehlike barındırıyor.

Aslında şimdilerde geliştirilen yüz tanıma özelliği ile yapılan kişilik analizlerine ne kadar da benziyor ve BİZ cam fanuslarımıza doğru büyük adımlarla ilerliyoruz. The Economist'in hazırladığı rapora göre 2018 yılından itibaren kimlik beyanında yüzümüzü kullanmaya başlayacağız. Sizce de özgürlük lügatte kalacak gibi durmuyor mu?

AN | DENEME

SİDAR TOPÇUOĞLU

- Bazı yalanlar; acı gerçeklerin dikenle sarmalanmış, zehirle yıkanmış halidir. Unutmak, kaçmak ve terk etmek için gösterdiğin her çaba, seni yaralar tekrar tekrar; onun merhameti yoktur, dedi.

Arkamı dönmeden önce:

- Tek bir kelime dahi etme, dediğimi duymazdan gelmişçesine.

- Kalbinin nasıl attığını hissedebiliyorum. Sen de bal gibi konuşmaktan yana olmamı istiyorsun.

Karşısında öylece donup kalmaktan korkardım hep. Ne hikmetse hep gerçekleşirdi bu boyumu aşan korkum.

- Hiç şüphesiz, her koşulda -sustuklarım da dâhil- anlarsın beni. Tamamlarsın eksik yanımlı. Sahi daha önce kim, sayfalarımı sustuğum yerde okuyabildi? -herkes hariç sen-.

Beni kalbinde tutmak adına, kelimelerini özenle seçtiği yüzünün hatlarından belliydi.

- Bir şey demeyecek misin diye sormayacağım sana. Sen yönünü ne tarafa çevirsen, orası mabedim oluyor benim. Bakışların, bir şiirin ruhumda mihlanmış mısralarını hatırlatıyor.

Ne diyeceğimi kestiremiyordum. Sadece dinlemekle yetinendim ben. Kızarmıştım. Gözlerimi yere indirdim. Kendimi korumayı öğrenemedim henüz.

- Tanıdık, hoşuma gitmeyen bir fırtınanın habercisi bu yaptığın. Üstelik tamamen haksızlık. Kara bulutlar çıktı çıkacak. Bahar dalları pembeye bürünmüşken soğuktan üşümekte olan bir serçe misali kendime bu yerkürede bir yer bulamayacağım.

Kafamı usulca kaldırdım. Göz göze geldik, kırpmadık hiç, kaçırmadık da o saniyeyi. An ne gerektiriyorsa ona bağlı kalıyordum. Ne fazlası, ne eksigi. Öyle derin değil gayet kararında bir nefes aldım.

- Eskiden isimle bana hitap ettiğinde sırf sen söyledin diye etrafım, kelebeklerin kanadındaki renk cümbüşüne bürünürdü. Şimdi ise çoğu şey bambaşka. Karşımda duruyorsun boylu boyunca. Kendini bana açıklamak için sarf ettiğin sözcükler, sana karşı örmemi sağladığın sağlam duvarlara çarpıp sahibine dönüyor, dedim.

Ses çıkarmadı. Cümleleri ardı ardına birbirine bağlamaktan yana hiç sıkıntısı olmayan o, şimdi hiçbir şey dememeyi tercih ediyordu.

Zafer naraları atılıyordu etrafa, sanki kimsenin görmediği fakat benim bizzat hissettiğim bir taç yerleştirilmişti kafama.

Gözlerini uzağa kilitledi sanki. Anahtarı cebine değil, denize atmış gibi bir hali vardı. Nefesimi kontrol ettim. Son sözlerim önemliydi:

- Bazı gerçekler vardır ki darbe almış gibi sarsar kişiyi. İşte bu gerçekler, vicdanı rahatsız edecek güce erişebilmiştir.

- Çok can yakarlar, demekle yetindi.

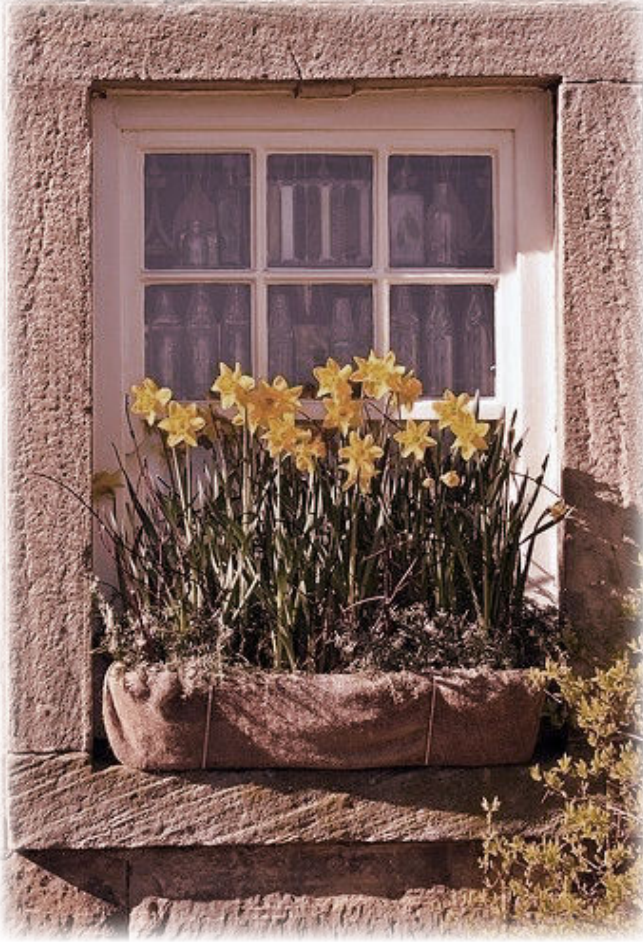
İstedğim cevaptan halliceydi. Bir daha rastlaşmayacağımızı o an kestirebilmişim.

- Gideyim artık, yazacaklarım birikti.

- Git artık, okuyacaklarım çoğaldı.

PENTHOS'UN CÖMERTLİĞİ | EFSANE

BİRGÜL SARAÇ

Bülbüllerin ezgilerini yarıştırdığı, çiçeklerin rüzgârla dans ettiği bir bahar gününde; Anka kuşu gibi küllerinden doğmuş bir nergis, boynu bükük duruyor; sümbül ise hep perişan bağistanda. Bakmayın bir nergisin, sümbülün bahçelerde salına salına endamını göstermesine. Ne dertleri olmuş, asıllardır bilinmeyen. Kokusuyla rengiyle eşsiz olan ve gökyüzünden rengini alan büyüleyici o sümbül nasıl da perişan görünür oysa. Çiçeklere baktığınızda onca acıya rağmen ayakta durabilen güzellikleri görürsünüz. Anlamsızlığı hayatın anlamı olarak görenler, bir çiçeğin bahar kokusuyla yaydığı taze fısıltıyı -o yaşam sevincini barındıran- duymadınız mı?

Şiirlerden türkülere neden yer vermişiz tüm bu güzelliklere, kokusundan ya da görünümünden m?

Sümbül, kıvrım kıvrım uzanan edasıyla sevgilinin güzel saçlarına ne kadar da yaraşiyor hâlbuki. Neydi hikâyesinin aslı? Yunan mitolojisinde Sparta Kralı'nın oğlu Hyacinthus, Apollon'un can ciğer arkadaşımı. Bir gün disk atma yarışında Apollon'un attığı disk Hyacinthus'un başına çarpınca ölümüne sebep olmuş. Apollon üzüntüsünden "Keşke senin yerine ben ölseydim" diyerek arkadaşının cesedini omuzlarına almış. O anda, kana boyanmış çimenlerde bir hyacinthus açmış, perişan bir sümbüldü o. "*Lebleri mül saçları sümbül yanığı berg-i gül*" derken Baki sümbül ile aşığı perişan eden sevgilinin saçlarını bu imgeyle anlatmış, tesadüf değildir ya.

Tüm çiçeklerin bir hikâyesi var, demek ki insan o güzelliklerde bile acıyı görebilmiş. "*Nergis gibi kıyamete dek çeksin intizar*" derken Fuzuli ne de ince anlatmış aslında. Duygu ve düşünceyi estetik şekilde ifade etmenin etkili bir yolu olmuş nergis, söze mahal bırakmıyor. Belki de en hüznü çiçek Nergis (Narcissos)'tir. Narcissos çok yakışıklı bir avcıymış. Ekho ise güzel bir dağ perisi. Ekho tüm benliğiyle Narcissos'u seviyormuş. Fakat Narcissos kimseyi kendine layık görmediği için Ekho'yu çok güzel olsa da reddetmiş. Bu yaşananları gören nefret tanrısı çok öfkelenmiş ve Narcissos'u lanetlemiş. Bir gün kendini nehirde gören Narcissos benliğine âşık olmuş. Yerinde dönüp duran topaç gibi Narcissos bir daha o nehirden ayrılamamış ve en sonunda tükenip ölmüş. Periler geldiklerinde ise Narcissos'un yerinde Narsizm'in sembolü olan nergis çiçeğini bulmuş. Nergis kötülükten güzellik doğabileceğini kanıtlamıyor mu sizce? Bu çiçeklerin dili yok evet, sadece uçurumun kıyısında bile ölümü güzelleştirebiliyorlar.

ÖLÜMSÜZLÜK | BİLİM

ZEYNEP ASLAN

Ölümsüzlük. Yüzyıllardır insanlığın ulaşmaya çalıştığı bir mit, bir nevi efsane. Gerek gençleştirme teknolojileri olsun, gerek sıvı nitrojen içinde baş aşağı çözülmeyi bekleyen bedenler. Hepsi insanlığın bu sonsuza ulaşma arzusu adına kullanılan bilimin örnekleri. Varoluştan beri insanlığın içinde, sonsuzluğa ulaşma arzusu nüksetmedi mi? Belki de gelecekte ne olacağını bilmediğimizden bizi, Yunan mitolojisinde gençlik pınarı Anadolu efsanelerinde ab-ı hayatı arayışa düşürdü ve sonsuz yaşam merakı, bilimin örneklerinden biyo kodlamayı doğurdu.

Günümüzde teknoloji oldukça ilerlemiş durumda ve bu ilerleme kimileri için yeni umutlar doğururken kimilerinin aklına insanlığın giderek unutulduğu korkunç bir teknoloji distopyası getiriyor. Vücudumuzdaki 100 trilyon DNA molekülü, DNA'yı oluşturan nükleotidler, proteinler, enzimler, aminoasitler ve tüm bunları içinde barındıran ve bizi meydana getiren 100 trilyon hücre benzersiz bir organizasyon ve düzen içinde. Fakat bazen bazı küçük genetik bozukluklar çeşitli farklılıklara ortam hazırlayabiliyor. Biyo kodlama ise temel olarak bilgisayar programlama baz alınarak oluşturulan ve yaşayan hücreleri kontrol etmeyi mümkün kılan teknolojinin harika örneklerinden biri. Biyo kodlamanın temel amacı, DNA'mızı haritalayarak sorunları belirleyip daha sonra da bu sorunlara karşı DNA'mıza uygun düzenlemeler yapmak. Bu teknoloji yaşam

standartlarını çok yükselteceğe benziyor.

Hücrelerimizi baştan yapılandırmak, bazı bilim insanlarına göre bizi ölümsüzlüğe bir adım daha yaklaştıracak. Bu, bence beraberinde pek çok sorunu da getirecek. Nüfusun azalmadan daha da artacak olmasıyla doğal kaynaklarımız hızla bitecek, belki de canlı yaşamı hiç beklemediğimiz bir sona sürüklenecek.

Her canlı yaşamını sürdürmek için gerekli ortama ve besine ihtiyaç duyuyorsa, insan da yaşamak için ölüme ihtiyaç duymaz mı? Ölülerin doğanın yaşam döngüsüne sağladığı katkı çok büyüktür. Mesela toprağın altında yaşayan saprofitler (çürükçüller), ölüleri maddelerine ayrıştırarak toprağı, toprak bitkileri, bitkiler otçulları, otçullar etçilleri besler ve bir

ölü ile doğadaki döngü tekrar başlar. Aslında ölüm varlıkları silerken yok etmiyor, aksine canlılara can veriyor. Ölüm olmasa herkes Benjamin Button misali gençleşmenin tadını çıkarırken imkânsız elde etmenin hazzıyla yaşar. Ama her şeyi er ya da geç eline geçirebilecek insan nasıl mutlu olabilir ki? Sonuçta ölümsüzüz ve bu dünyada sonsuza kadar var olacağız düşüncesi her zerreye hâkim olacak.

Çabalamak niye gerekli olsun? Vaden dolunca ömrün biter, zamansızlıkta kaybolacak. Çünkü ölümsüzlük demek zamanın kaybolması demek.

PENCERE | ÖYKÜ

BÜŞRA SARIKAYA

Gölgelerin birbirinden kaçıştığı bir zamanda, boğuk seslerin sessizliği yuttuğu bir yerde çocuk ve o vardı. -Çocuk on sekizden küçük olduğu için mi çocuktu? Hayır! Ruhu kirlenmemiş her şey çocuktu.- O'nun bir evi vardı, evinin ise sadece bir kapısı ve içeriye doğru açılan demir penceresi. Çocuk pencerenin önündeydi, O'nun penceresine bakıyordu. Çocuk, kalbine yer eden yaralarını göstermek ve sevgiyi tatmayan o kelekleri uçurmak istiyordu. Yoksa tırtıl halindeyken büyüttüğü pupadan çıktığı halde uçamadan can verecekti. Tek umudu bu pencerenin arkasındakiydi.

Amacına ulaşması mümkün müydü? Hayır! Hayırlarla boğuşan tek çocuk kendisi değildi. O da bu savaşı vermekteydi. -Çünkü bir çünkü daha eklendi- Çünkü O, çocuğu hiç görmüyordu. Hep O, onun istekleri, onun keşkeleri, onun bekleyişleri... O'na sorsan esaret onu kaçırmış, hapsetmişti kendine. O'na sorsan her şeyde ölüm istiyordu. Çocuk feryat ediyor, ayaklarında bir ton karınca geziyor gibi işlevsiz bırakıyordu çocuğu. O'nun yüksek dağına tırmanmaktan tırnakları sökülüyordu. Ruhu harap biçareyi görmüyordu. O'nun demir kaplı penceresinden zaman bile geçmiyordu. Zaman geçse her şey bir değişikliğe uğramaz mıydı? Ne acılar zamanın gölgesinde kalmış, kabuk bağlamıştı. Ne sevgiler bitip tükenmişti zamanın yolunda, oysa zaman sızmiyordu küçük demirlerden içeri. O'nun istekleri bitmemiş, acıları dinmemişti. Zamanın bile terk ettiği yerde O ve çocuk bir de eller vardı. Çocuğun üstüne yöneliyordu; kimi boğazını tutuyor, kimi bileklerini, kimisi ise dizlerini. Dizlerindeki eller yüzünden hareket edemiyor, boğazındaki eller yüzünden nefes alamıyordu. Eller kir içindeydi, kim bilir hangi işte nasır tutmuş hangi kötülüklerin sırtını sıvazlamıştı.

Dayanamadı. Korktu ruhunu kirlenmelerinden, tek evin tek kapısına yöneldi. Çaldı, tekmeledi açan olmadı. Elini kalbine götürdü, vücudu bu ihaneti kabul etmese de elleri çekip aldı, atmakta olan kalbi. Anında kapı açıldı. Elindeki kalbi çekip aldı O, göğüs kafesindeki boşluğa koydu ve evden çıkıp gitti. Çocuk hakimiyetizce eve girdi, demir pencerenin içerisindeydi artık. Fakat dışarıyı değil kendisini görüyordu, hayran kaldı yansımalarına. Şimdi ise artık bir çocuk için "O". Korkulan şey çabuk yitirilirdi. Şimdi başka bir çocuk bekliyor dışarıda ruhunu kurtarmak için pencerenin arkasındaki kişiden medet umarak. Çocuk bekleyişte. Çocuk bu pencerenin arkasındaki aynadan habersiz, ruhunu kaybetmeden asla bilmeyecek.

GİZEM AYDIN & ESRA KILIÇAY

HAYATIN BÜYÜSÜNE İNANMAK

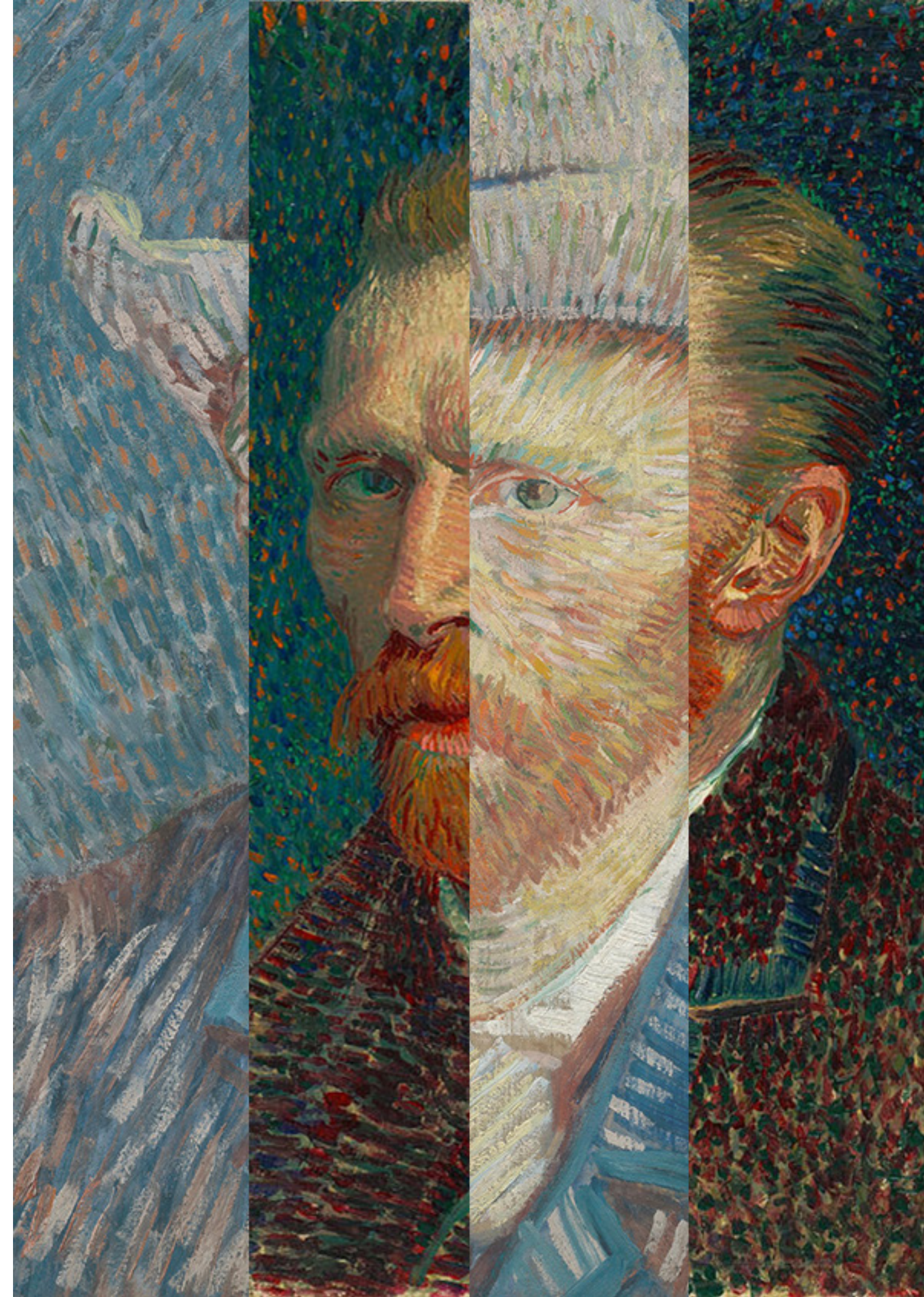
“Yine de yukarıdaki yıldızları ve sonsuzluğu kesinlikle duyabilmeli. O zaman hayat her şeye rağmen büyüğü gibidir.” Yoğun duyguları ile evrenin büyüsunü resmeden, hayatın kıyısından köşesinden tutmaya çalışıp kendini o muazzam tablolarında kaybeden, deli mi yoksa dahi mi olduğunu anlayamadığımız büyük ressam Vincent Van Gogh. Büyüleyecek bir animasyon tekniğı ile çekilen “Loving Vincent” filmi izleyince üzerine düşünmemek olmazdı. Öncelikle filmin adı, ölümüne sebep olduğu düşünülen Vincent’in kardeşi Theo’ya yazdığı mektupların sonunda yer alan imzadan gelmekte. 65 bin kareden oluşan film, 125 ressam tarafından tek tek çizildi. Sanat tarihinin önemli isimlerinden Van Gogh’un ölümünden bir yıl sonrasını anlatan bu film, sanılanın aksine sadece bir biyografi değil.

Vincent’in kardeşi Theo’ya gönderdiği mektupları taşıyan postacı Joseph Roulin’in oğluna bir istekte bulunması ve oğlu Armand’ın Paris’e giden bir trene binmesiyle film başlıyor. Armand’ın amacı Vincent’in kardeşine yazdığı son mektubu Theo’ya iletmek. Film, Armand’ın karşısına çıkan insanlardan öğrendiğı bilgilerle devam ediyor. Fazla heyecanını kaçırmamakla beraber Vincent’in hayatını bir kurşun ile sonlandırdığı düşünülen tarlanın olduğu “Tarlada Kargalar” tablosu ile son buluyor. Filmi izlediğinizde Vincent’i çok kibar, sakın, naif bir adam olarak görüyorsunuz. Ama aynı zamanda cinnet halinde iken kulağına kesip bir kadına gönderdiğini de. Hayatın büyüsunüne kapılmış bir sanatçı nasıl olur da kendini öldürmek ister? Belki de umutla baktığı yıldızlı geceler artık tamamen karanlığa bürünmüş ve geriye sadece sonsuzluk kalmıştı. “Bir gün ölüm bizi başka bir yıldıza götürecektir.” derken yıldıza duyduğu hayranlığı resmettiğı gibi şimdi bir yerlerde bir o kadar hayranlık duyduğu sonsuzluğu resmediyordur. Hayal gücünü ve duygularını dökerek yaptığı muazzam tablolarıyla unutulmayacakları Vincent Van Gogh. Anlaşılmadan da.

CANAVAR MIYIZ?

“İçimde büyük bir ateş yanıyor, fakat kimse ateşin başında ısınmak için gelmiyor ve yanından geçenler sadece dumanı görüyor.” diyerek yalnızlığını fırça darbeleriyle duyuran Vincent, azaplı hayatını renklerle harikulade bir güzelliğe kavuşturmuş; sanatı yaşamının bir parçası olarak görmüştür. Vincent’in eğitim hayatı pek parlak değildi ve babası onu Brüksel’deki Goupil Galerisi’ne resim satış memuru olarak gönderdi. Daha sonra galerinin Londra şubesine atandığında Ursula Loyer’e aşık olmuş, reddedilince ilk bunalımını geçirmişti. Aşkta kaybeden Vincent, galeri işinin de üstesinden gelemeyince sanatçı olmaya karar verdi. Her şeye rağmen tekrar yükselecekti Vincent, öyle düşünüyordu. Keşke düşündüğü gibi olsaydı. Kendi döneminde kıymeti bilinmeyen Vincent’a bakan gözler, onun deli olduğuna kanaat getirmişti. “İnsanları sevmekten daha sanatsal bir şey olmadığını düşünüyorum.” diyen Vincent, insan sevgisinden mahrum kalınca eserlerine yüreğini ve ruhunu fazlasıyla vermiş ve belki de aklını yitirmişti bilinmez.

Acı, huzursuzluk, arayış, hırs, coşku, yalnızlık, sevgiye açlık, yoksulluk ile ömrü geçen; 30 yaşında bile kendini yaşlı hisseden, melankolik Vincent’a toplumun deli sıfatını yakıştırmaması zor olmasa gerekti. Böylece Vincent’in muhteşem sanatını göz ardı eden bireyler, onu iyice yalnızlığa itti. “Auvers’deki Kilise” tablosunda, yeşilliklerin içinde birçok cama sahip bir kilise, arkasında masmavi bir gökyüzü ve ön camlardan birine yansıyan canavarı, yalnız Vincent görebiliyordu. Kasabadakiler canavarın onun çılgın hayal gücünün sonucu olduğunu düşünüyordu. Günümüzde devam eden Doctor Who dizisinde, Vincent’in yalnızlığı, bu tabloyla güzel biçimde anlatılmıştır. Anlaşılmayan Vincent, kalabalığın sesinde sessizliğe gömülen insanın diğerlerince canavar görünümünü anlatırken haksız mıydı?

BİR AVUÇ ANI | BİYOGRAFİ

ZEYNEP TEKİN

Senden arda kalan bir avuç anı ve bir de bize teselli olabilecek şarkıların var. Dört nala gittin beklenene. Sen aykırı adam Cem Karaca, kendine hayran bırakan. Şarkılarında isyan mı ediyor şükran mı duyuyorsun anlaşılmaz ama yaşadıklarımıza göre o duygunun değiştiği kesin. Nasıl bir çuvaldız varsa elinde bilinmez, “Eskiden karpuz idik şimdi döndük biz hıyara” derken -kendini de- eleştirmişsin acımasızca. “Namus belasına kardaş, verdiğimiz can bizim.”i yazarken gerçek hikâyelerin dramını topluma nasıl da haykırmışsın. Görülüyor ki eşin benzerin yok Türk müziğinde. Anadolu rock grubunun kurucusu bizlere sesinle tarzınla yol gösterdin. Seni anlatmadan hiç olmazdı.

Uzun saçlarının, koca gözlüğünün ve eşsiz sesinin yeri kalplerimiz oldu. 5 Nisan 1945’de dünyaya geldin. Müzik hayatın günümüzdeki sanatçılarda olduğu gibi erken yaşta başlamamıştı. Sen de -toplumun bizlere biçtiği mesleklerden- doktor, mimar, mühendis olmak istiyordun. Daha 10 yaşındayken 6-7 Eylül olaylarını görmüştün ve bu talihsizlik yakanı gelecek yıllarda da bırakmayacaktı. 17 yaşında başlayan müzik kariyerinin önünde baban Mehmet Karaca vardı ama onu tanımadın. O dönemlerde çoğu genç gibi Rock’n Roll takıldın ama bu uzun sürmedi çünkü özün değildi. Askerdeyken arkadaşının çaldığı sazla özünü buldun: Anadow Rock! Almanyada “Resimdeki Gözyaşları” bestenle büyük yankı uyandırdın. Sadece kendi döneminde değil günümüzde ve geleceğimizde dilimizden düşmeyecek şarkıların için sana minnettarız.

Hayatında siyasal olayların onca sıkıntısını sürekli yaşayan sen, çizgini tüm olumsuzluklara karşın hiç bozmadın; bu kadar sevilmenin hala takip edilmenin nedeni budur.

“Tamirci Çırağı”nı sahneye tamirci tulumuyla çıkararak söylemen bile doğallığını, halktan biri olduğunu gösteriyordu; bu seni biricik yapıyordu. Günümüzde prim amacı gütmeyen bunu yapabilecek bir sanatçı var mı? Önyargıların kurbanı oldun sen, daha 7 yaşında gittiğin camide yaşadığın kötü bir olayla camiden soğumuş ve uzun bir süre camiye uğramamıştın. ”7 yaşında kovulduğum camiye 70 yıl sonra dönebildim.” demiştin bir konuşmada. Dini inancını içinde yaşamış ve sahneye çıkmadan önce 21 kere besmele çekerek çıktığını dile getirmiştin.

Hayatın boyunca vatan haini, dinsiz, döneç gibi ithamlara maruz kalan sen, zamanında Türk vatandaşlığından çıkarıldığın halde vatanından ve Türklüğünden asla vazgeçmedin ve “vatansız vatansever” olarak akıllarda kalabildin. Her şeye rağmen sanatından vazgeçmeyen aykırı adam, hakkındaki söylemlerden dolayı çok yorgundun, dilinden “Allah canımı ya sahnede alsın ya da kral yatağında.” diyordun. 8 Şubat 2004’te kendi yurdunda, bizlere veda ettin. “Bir çivi çakar gibi/ Vura vura günlere” geçtin gittin bu dünyadan. Sanatınla bizlerin idolü olan AYKIRI adam seninle gurur duyuyor, seni saygıyla anıyoruz.

KAFİLE

BİR GÜN BELKİ HAYATTAN

GEÇİSTEN GÜNLERDEN

BİR TESELLİ ARARSIN

BAK O ZAMAN RESMİNİ

KARANLIK | ŞİİR

ZEYNEP GÜRBÜZ

Tahakkümüyle eğer başları.
Çöker çatısına evlerin.
Başlar tüm sokağın üzerine akmaya.
Bir kadının peyderpey ayak tıkırtısı.
İşitir sessizliğin ürperen tınlarını,
Beriye iliştirir, ucundan bakışlarını.
Aniden dolar meyus gözleri.
Yüreği neşreder, tüm bedenine korkuyu.
Ansızın dönerse akli bir çerçi arabasına,
Hıçkırıkları duyulur oracıkta.
Yağmurla yarışır adımları,
Ama devinen de yakındır eteğine.

Mütebessim çocukların belirir silüetleri,
Islak kaldırımında.
Yalpalar bir kez daha.
Düşünür iltica yolu bir köşeciğe doğru,
Yoktur çare.
Şimdiden sarar her yanını, tezvirin acısı.
Gözyaşları yağmurla keser yekpare olmayı.
Son bulur burgaç, diner sesler.
Kapı aralanır.
Uykulu bir çift göz, karşılar ağlamaklıyı.
“Hoş geldin, anne!” deyiverir.
Tekrar boşanır kadının yalnızlığı,
Parça parça tüm sokağa.

Kazananların Dünyası

DÜNYA

ÖZEL KİŞİSEL GELİŞİM KURSU

*iyi Bir Gelecek için
Doğru Yer*

Bilinçli Eğitim

Nitelikli Eğitim

Güvenilir Eğitim

📍 Karargahtepe Mah. Ahmet Vefik Paşa Cad. No:59 Keçiören/ANKARA

☎ 0505 782 20 74 • 0553 090 20 16 • 0312 358 47 43

📷 dünyaegitim

✉ ankaradunya@hotmail.com

Başım köpük köpük bulut, içim dışım deniz,
ben bir ceviz ağacıym Gülhane Parkı'nda,
budak budak, zırbam zırbam ihtiyar bir ceviz.
Ne sen bunun farkındasın, ne polis farkında.

Ben bir ceviz ağacıym Gülhane Parkı'nda.
Yapraklarım suda balık gibi kural kural.
Yapraklarım ipek mendil gibi tiril tiril,
koparver, gözlerinin, gülüm, yazım sil.
Yapraklarım ellerimdir, tam yüz bin elim var.
Yüz bin elle dokunurum sana, İstanbul'a.
Yapraklarım gözlerimdir, zırbarak bakarım.
Yüz bin gözle seyredirim seni, İstanbul'u.
Yüz bin yürek gibi çarpar, çarpar yapraklarım.

Ben bir ceviz ağacıym Gülhane Parkı'nda.
Ne sen bunun farkındasın, ne polis farkında.

